

JAARGANG 36 • NUMMER 2 • JUNI 2018

Op Nieuw

BLAD VOOR DE AMSTERDAMSE NIEUWMARKTBUURT

Colofon

OpNieuw is het blad voor de Nieuwmarktbuurt, door en voor buurtbewoners. OpNieuw wordt gratis huis aan huis verspreid in het gebied dat begrensd wordt door Geldersekaai, Oosterdok, Uilenburg, Zwanenburgwal, Staalkade, en 's Gravelandsveer, Kloveniersburgwal en Nieuwmarkt en op Oosterdokseiland.

Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door

Stadsdeel Centrum en de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen.

Redactie

Tom Blits (vormgeving), Sati Dielemans, Roos Hendriks, Hes van Huizen, Nanny Kok, Martijn van der Molen, Henk Oldeman, Riëtje van der Plas, Lisa de Rooy.

Medewerkers aan dit nummer

Peter Commandeur, Kees de Groot, Maarten Henket, Marlo de Kat, Mieke Lokkerbol, Fred Meijer, Mathilde Mupe, Evelien van Os, Fenneke Voorsluijs, Barbara Wichers Hoeth, Gee de Wilde.

Voor- en achterplaat

Nanny Kok

Bestuur Stichting OpNieuw

bestuur@opnieuw.nu
Bob Vos en Gerda Kievit

Uitgave

Stichting OpNieuw Amsterdam
K.v.K. 41209382

Donaties

NL6818GB 0006037046 t.n.v.
Stichting OpNieuw, Amsterdam

Redactieadres

Recht Boomssloot 52, 1011 EC
Amsterdam
redactie@opnieuw.nu

Advertenties

advertenties@opnieuw.nu
06-41491757
De advertentieprijs is vastgesteld op €0,90 zwart/wit en €1 kleur, per vierkante centimeter.
Website: www.opnieuw.nu

Bezorgers

Beiki Bakker, Iek Boeles, Mariken de Goede, Johanneke Guldemond, Marcel Gutz, Lea Israëls, Nico de Jong, Baukje Kleinbekman, Femke Koens, Machiel Limburg, Marte Meijer, Evelien van Os, Henk Oldeman, Kris Peeters, Cor Portasse, Antje Postma, Hans Puts, Dymph Rutten, Joost Schings, Piet Seysener, Hans van der Sluis, Bob Vos, Barbara Wichers Hoeth en Thera van Zaal.

Deadline volgende

OpNieuw: 11 augustus 2018

Wij hebben de volgende donaties ontvangen:

30,- Mw. van Gils-Neeling,
50,- Hr. Bos, 10,- E. van Amerongen,
25,- Hr. Puype, 25,- W. de Groot
Hartelijk dank daarvoor!

Leven op stadse wijze

De Flesseman is een woonzorgcentrum en heet niet voor niets Centrum van Ouderen. De bewoners van de Flesseman zijn zelfstandig, de zorgverlening wordt afgestemd op wat de bewoner zelf kan en wil. De bewoners leiden zoveel mogelijk hun eigen leven en zelfredzaamheid wordt gestimuleerd.

De Flesseman staat bekend om informele, prettige omgangsvormen, laagdrempeligheid, kleinschaligheid en uitstekende zorg. Tevens wordt er zinvolle dagbesteding aangeboden. De bewoners van het huis vormen een gezelschap dat net zo divers en kleurrijk is als de rest van de Nieuwmarktbuurt.

De Flesseman alleen voor de bewoners?

De Flesseman ambieert een buurtgerichte rol en ontwikkelt daartoe activiteiten die ook voor buurtbewoners toegankelijk zijn. Zo bent u elke zondagochtend vanaf 10:30 uur welkom bij het koffieconcert. De agenda vindt u op www.facebook.com/flesseman/. Twee keer per maand op zondagmiddag van 14:00 tot 16:00 uur is er bingo; een plankje kost 1 euro en we spelen drie rondes. De zondagen zijn een prima gelegenheid om kennis te maken met de bewoners van **de Flesseman**. Een aantal van hen kunnen wel wat hulp gebruiken bij het spel en zij stellen uw gezelschap bijzonder op prijs. Hebt u geen zin om te koken? Kom bij **de Flesseman** eten en ontdek wat het restaurant te bieden heeft tegen een zeer schappelijke prijs. Vanaf 12:00 uur bent u welkom voor de lunch. Inloop voor het driegangendiner is tussen 18:00 en 18:30 uur. Kunt u niet naar **de Flesseman** komen? Dan bezorgen wij de maaltijd bij u thuis. Voor meer informatie of reserveringen kom langs of bel naar 020-620 48 90. Ook voor advies en vragen met betrekking tot mantelzorg, dagbesteding en andere relevante zaken in de ouderenzorg kunt u terecht bij de medewerkers van **De Flesseman**.

Wij hopen u snel te zien. U bent van harte welkom.

Team Flesseman

GEZOCHT

**maaltijdbezorger in De Nieuwmarkt
(1 x per week op donderdag)**

Voor de bezorging van 'het Flessemaal' aan huis bij senioren buurtgenoten zijn wij op zoek naar 1 of 2 maaltijdbezorgers, die het team van vrijwilligers komen versterken. Ben jij die persoon of ken je iemand? Meld je dan aan en kom langs bij de receptie van De Flesseman, Nieuwmarkt 77, Amsterdam, (of bel met 020 - 620.48.90 en vraag naar Jan Monsma)

Jouw investering?

Drie kwartier op donderdag van 16.45u. tot 17.30u..

Je beloning?

Iedere week een paar blijde en dankbare gezichten!

5 Thuis in eigen buurt

Ze hebben al een tijdje contact via de buurtapp maar wilden elkaar nu ook wel eens in het echt ontmoeten. Dat werd dus een buurtborrel. Zaterdag 5 mei was het zover. Op het vrolijk versierde Bianca Castafiore Plein in de Verversstraat ontmoetten zo'n honderd buurtbewoners elkaar.

16 Fashion ladies

De Nieuwmarkt kent veel creatieve ondernemers. Zo zitten op de Geldersekade twee mode-ontwerpsters die met hun winkels een aanwinst zijn voor de buurt. Hoe zijn zij succesvolle mode-ontwerpers geworden? Riëtte van der Plas wil het naadje van de kous weten. Dubbelinterview met twee fashion ladies.

Inhoud

18 Spinoza heel actueel

Er woont veel kennis in de Nieuwmarkt. Daarom interviewt OpNieuw met ingang van dit nummer elke keer een specialist uit de buurt. Zoals Spinoza-kenner Frank Van Kreuning. Lisa de Rooy en Nanny Kok gingen op bezoek bij een begenadigd verteller waar het plezier van afspat. En die laat zien hoe actueel de visie van Spinoza nu nog is.

en verder

- 6 Interview Neeria Oostra
- 8 Gedenksteen Armeense genocide
- 9 Tzim Tzum, nieuw winkeltje in de buurt
- 10 Wonen boven de metro
- 11 Het wormenhotel is geopend
- 11 Boxing Bennie bokst niet meer
- 13 De klokken van Malle Jaap
- 14 Fred Fischer, een markante buurtgenoot
- 15 Gratis concerten
- 15 Column van Maarten Henket
- 21 Vrijwilliger Hein Hoefnagels
- 21 Column van Peter Commandeur
- 22 Column van Gee de Wilde
- 23 Column van Peter Commandeur
- 25 Het Verwonderarchief
- 26 Angelique Visser, een bijzondere dame
- 26 Gedicht
- 29 Bericht uit de tekenklas
- 31 In de buurt

Heeft u ook last van de volgende klachten?

- * Slapeloosheid
- * Spanning
- * Migraine
- * Maagklachten
- * Gewrichtsklachten
- * Rugpijn
- * Jicht
- * Schouderpijn
- * Stijve nek
- * Sportblessures
- * Verstuikingen
- * Tennisarm
- * Muisarm
- * Beroerte
- * Reuma
- * Zenuwpijn
- * Neurose
- * Of iets anders?

**MERCY
CHINESE MEDICAL**

善心國醫館痛症治療中心

Traditioneel Chinees Geneeswijze: Tuina massage, kruidenbehandelingen, acupunctuur, en nog veel meer!

Vragen en reserveren: 020-7723536 / 06-42850388
Dr. Zhi Xiong Li & Dr. Sau Ying Liu
Adres: Sint Antoniesbreestraat 74
1011 HB, Amsterdam
Website: www.mercyctcm.nl

BEHANDELINGEN KOMEN EVENTUEEL IN AANMERKING VOOR TERUGBETALING DOOR DE ZORGVERZEKERING

MACBIKE OOK ONDER- GRONDS

MACBIKE OOSTERDOK, onder de OBA

Fietsreparaties en onderhoud. Lekke bandenservice.
Verkoop van nieuwe en gebruikte fietsen. Fietsverhuur.
Dagelijks geopend van 09.00-17.45 uur.
Oosterdoksade 149, info@macbike.nl, macbike.nl

MASSEURPAUL.NL

Massage volgens Westerse en Aziatische principes

*Gun jezelf een massage
omdat je altijd bezig bent*

06-25087778

5,0 ***** Reviews op Google

De hele buurt weet inmiddels wel dat je lekker kunt eten bij Captain & Co en dat het er gezellig is. Wil je eens geen buurtgenoten zien, bezoek dan ook eens ons filiaal in Zuid-India!

Koningsstraat 29
1011 ET Amsterdam
020-4233344
keuken 17:00-22:30

www.menaamna.nl

* Authentiek Thais * Specialiteiten uit Noord-Oost Thailand
* Gezellige Ambiance * Reserveren voor grote gezelschappen mogelijk

e v y
psychologenpraktijk

Evy Psychologenpraktijk helpt mensen die last hebben van piekeren, perfectionisme, onzekerheid, een negatief zelfbeeld, relatieproblemen, angsten en verdriet en rouw.

prins hendrikkade 193-c
1011 td amsterdam
www.evypsycholoog.nl
020 2400 106

**PRO
Makelaars**

06 53 81 62 81
remco@promakelaars.nl

jnc-ict

oplossen wifi problemen

Slecht bereik, traag wifi, verbinding valt regelmatig weg?
jnc-ict is gespecialiseerd in het installeren, verbeteren en uitbreiden van wifi voor particulieren en bedrijven.

jnc-ict
Jonathan Cohen
www.jnc-ict.nl

Jonas Daniël Meijerplein 36
020-627 4732 / 06-2506 4567
info@jnc-ict.nl

**Adverteren in OpNieuw?
advertenties@opnieuw.nu**

De eerste Bianca Castafiore Buurtborrel Thuis in eigen buurt

TEKST: LISA DE ROOY / FOTO: HES VAN HUIZEN

September vorig jaar lag er een flyer in mijn brievenbus: een uitnodiging om toe te treden tot een buurtapp, met als doel meer sociale cohesie en praktische hulp onder buurtbewoners. Ik meldde me aan, en met mij vele anderen. Een succes, bleek al snel. Met als hoogtepunt de buurtborrel op het Bianca Castafiore pleintje.

Nicolette Hoekmeijer uit de Verversstraat woont al zo'n twintig jaar in de buurt en doet dat met veel plezier. Maar de laatste jaren merkte ze dat steeds meer mensen aan het mompieren waren: teveel toeristen, teveel expats, de buurt werd te anoniem. Bekende geluiden voor ons allemaal. Maar Nicolette dacht: misschien moeten we het eens omdraaien en met de vaste buurtbewoners weer een buurtgevoel creëren. Door een buurtapp bijvoorbeeld. Haar overbuurvrouw Karin Klooster vond dat meteen een goed idee. Samen met Tatja, de vrouw van Nicolette en met Dos, de man van Karin, stelden ze een flyer op en verspreidden die door de buurt. Al snel was de app geboren, met de naam Bianca Castafiore, naar het kleine speelplaatsje Bianca Castafiore Plein halverwege de Verversstraat. Nicolette wordt er helemaal gelukkig van als iemand op de app hulp vraagt bij het ophangen van een TV, en er meteen iemand reageert met: ik kom eraan. Een half uur later hangt die TV dan. Ook Karin loopt nu heel anders door de buurt nu ze veel meer in contact staat met haar buren.

Op de app werd al snel heen en weer bericht over een buurtborrel, om elkaar 'in het echt' te ontmoeten. Een klein comité meldde zich aan voor de organisatie. Karin vroeg geld aan bij de gemeente via www.amsterdam.nl/buurtbudget-centrum. De gemeente heeft een potje van € 5000 voor ieder stadsdeel, waar tien activiteiten mee kunnen worden gefinancierd die de sociale structuur in een buurt versterken. Dus Karin kreeg de toezegging van € 500. Daarmee werden stoelen, tafels, glazen, bestek e.d. gehuurd en drank gekocht. Maar ook winkels uit de buurt deden graag mee: Frenzi, Sterk Staaltje, Puccini lunchroom, Simon Levelt en Albert Heijn. Allemaal leverden ze een bijdrage in de vorm van eten en drinken.

Het resultaat was overweldigend: 5 mei, een zonovergoten, een mooi versierd Bianca Castafiore Plein, heerlijk eten en drinken, muziek van buurtbewoners en een grote groep vrolijke mensen. Ik denk dat een traditie is geboren, gezien de hartverwarmende reacties op de buurtapp.

Neeria Oostra

TEKST: LISA DE ROOY / FOTO'S: HES VAN HUIZEN

Afgelopen gemeenteraadsverkiezingen mochten we allemaal stemmen op kandidaten voor onze stadsdeelcommissie Centrum-Oost. Best ingewikkeld, want wie waren die mensen op die lijst? Nu zijn er vier kandidaten als winnaars uit de bus gekomen. Vier mensen die de schakel moeten vormen tussen ons, de buurtbewoners, en het Dagelijks Bestuur en de Gemeenteraad. Reden genoeg om te weten wie deze mensen zijn en waar ze voor staan. En nog belangrijker: hoe komen we met ze in contact? In de komende nummers van Opnieuw stel ik ze alle vier aan jullie voor. Te beginnen met Neeria Oostra van GroenLinks.

Wie is Neeria Oostra?

“Ik heb politieke wetenschappen gestudeerd aan de VU. Daarna heb ik een paar jaar op een consulaat gewerkt, toen een aantal jaar op de VU bij het Zuid-Afrika Instituut, tot ik moeder werd en een periode thuis ben geweest. Ik heb inmiddels drie kinderen. Sinds een half jaar werk ik in Utrecht bij Pharos, een Expertisecentrum Gezondheidsverschillen, die zich bezighoudt met het verschil in kwaliteit van gezondheid bij verschillende groeperingen in Nederland, zoals het verschil in gezondheid bij hoog- en laagopgeleiden.”

Waarom wilde je in de Stadsdeelcommissie?

“Ik woon al twaalf jaar op de Binnenkaai, maar ik merk dat ik, sinds ik kinderen heb, steeds meer verankerd ben geraakt in de buurt. Ik zat al een tijd te denken dat ik wat meer actief zou willen zijn voor de buurt. Nu ben ik lid van GroenLinks, en toen kwam de kandidaatstelling voor de stadsdeelcommissie voor Centrum Oost voorbij. Het gaat in wezen hetzelfde als bij een sollicitatieprocedure. Ik heb een brief gestuurd en op basis daarvan ben ik uitgenodigd en heb een gesprek gehad. De kandidatencommissie stelt dan de lijst voor en de volgorde, en op de Algemene Ledenvergadering van GroenLinks Amsterdam Centrum wordt die dan vastgesteld. We hadden als GroenLinks een lijst met 5 kandidaten voor de stadsdeelcommissie Centrum Oost. Ik stond op nummer 2 en er was een heel kleine kans dat GroenLinks, als we het heel goed zouden doen, twee zetels zou krijgen, dus ik dacht: dat zou nog kunnen. Maar ik had niet verwacht dat ik nummer 1 zou passeren met voorkeurstemmen en dan de enige zou worden. Daar was ik wel even be-

duusd van, maar ik vind het heel erg leuk en heb er heel veel zin in.”

Wat wil jij bereiken?

“Iets wat ik heel belangrijk vind, is hoe burgers en bewoners beter te betrekken zijn bij het beleid dat voor hun buurt wordt gemaakt. Hoe kunnen we bereiken dat de gemeente aan buurtbewoners gaat vragen: wat hebben jullie nodig? Wat willen jullie? Als stadsdeelcommissielid wil ik kijken hoe we dat het beste kunnen vormgeven. Hoe kunnen we die lijntjes korter maken? Wij moeten daar een schakel in zijn, een platform voor bieden.

Een tweede punt waar ik veel aandacht aan wil besteden is diversiteit en daaraan gekoppeld inclusiviteit. Daar schort het nogal eens aan, ook hier in Amsterdam. Daar zou ik graag aan willen bijdragen. Hoe? Door actief verschillende groepen mensen uit te nodigen voor activiteiten of gelegenheden, ze aan te moedigen daarnaartoe te komen. Groepen moeten elkaar beter leren begrijpen, en dat gebeurt alleen als je elkaar tegenkomt en spreekt.”

Hoe kunnen wij als buurtbewoners met jullie in contact komen? Hoe kunnen we urgente problemen aankaarten zoals de overlast van toeristen of de nijpende situatie op de woningmarkt?

“Bewoners kunnen inspreken op onze vergaderingen, dan krijgen ze tijd om te vertellen wat ze willen vertellen. Of je kunt ons direct benaderen, we hebben allemaal een amsterdam.nl emailadres, die kun je vinden op de site van de gemeente. Dan kunnen we kijken welke ambtenaren er over een specifiek probleem gaan. Er zijn bijvoorbeeld ook gebiedsmakelaars, daar werken wij mee

Tzim Tzum, a little shop of wonders

Creatief licht in de Korte Koningstraat

TEKST: SATI DIELEMANS / FOTO'S: HES VAN HUIZEN

Michal Shabtay woont al 30 jaar in de Korte Koningstraat, maar sinds haar 'pensionering' is in haar persoonlijke leven ruimte en tijd ontstaan.

Pensionering tussen aanhalingstekens, want Michal doet en maakt nog van alles. "Je kunt als oudere nog zo veel bijdragen," zegt ze. Ze heeft meerdere multimediale kunstprojecten in Europa, Amerika, Canada en Japan georganiseerd, filmscenario's geschreven, films geregisseerd en geproduceerd. Haar films hebben op diverse internationale filmfestivals gedraaid. Ook heeft ze lesgegeven aan de Volksuniversiteit over Islamitische kunst. Daarin is ze specialist geworden door in 2008 de filmserie *Islamic Art treasures in Europe* te regisseren voor de Nederlandse Islamitische Omroep. Verder maakt ze zelf ook kunst.

"Maar het is moeilijk om betaalde opdrachten te krijgen, want opdrachtgevers willen vooral met jonge mensen werken." Dus is ze Tzim Tzum begonnen, als aanvulling op haar pensioen, maar vooral ook omdat er zoveel mooi werk beschikbaar is van zoveel interessante kunstenaars.

Je vindt in Tzim Tzum bijvoorbeeld werk van Heleen Levano en Erik Claus, tachtig jaar en nog steeds aan het werk. Maar ook kunst van Jival Kalicharan, vijftientig jaar oud en net van de academie. Michal verkoopt werk van bevriende kunstverzamelaars die aan het opruimen zijn nu ze ouder worden. "Want ook dat is tot de essentie komen."

Mijn oog valt op een prachtig werk met goud en kaligrafie (ik val op letters) dat van Rachid Koraichi (1947) blijkt te zijn, in samenwerking met Mahmoud Darwish (Palestijnse dichter) en Hassan Massoudy (Irakese kalligraaf). Koraichi is een van oorsprong Algerijnse, maar in Frankrijk wonende kunstenaar, waarvan het overige werk uit deze serie is ondergebracht in het museum voor Volkenkunde.

Michal verkoopt ook antieke objecten, zoals een bijzondere kelim of een horse eye (een collectors item voor kenners van Japans aardewerk). Het enige criterium is dat ze het zelf mooi moet vinden. Maar ook voor een klein cadeautje kun je bij Tzim Tzum terecht. Prijzen variëren van 10 tot 7.500 euro en (bijna) alles in de winkel is te koop.

Buurtbewoners reageren enthousiast op de winkel. Ze vinden het een aanwinst voor de buurt en komen langs om thee te drinken. Michal vindt het belangrijk om ook contact met de buurt te hebben via de winkel. Ze wil ook in de winkel gaan werken. Ze wil bijvoorbeeld met Kintsugi aan de slag. Maar de plek is misschien ook geschikt om workshops of lezingen te geven, of technieken te oefenen met kleine groepen van rond de 10 personen. Om kennis door te geven en van elkaar te leren.

Michal staat ook open voor andere kunstenaars die samen dingen willen doen. Zodat Tzim Tzum een kleine ruimte in de buurt kan worden waar het creatieve licht nog meer schijnt.

Tzimtzum is een Hebreeuwse term die beschrijft hoe God door contractie ruimte maakte waarin de wereld kon ontstaan. Hiermee werd de eerste daad van creatie beschreven als een zich terugtrekken om ruimte te scheppen waarin het creatieve licht kon schijnen. Die contractie kan ook gezien worden als tot de essentie komen.

samen. Zij willen zoveel mogelijk samen met buurtbewoners de problemen bespreken en tot oplossingen komen. En zij adviseren het Dagelijks Bestuur. Wij vergaderen twee keer per maand met het Dagelijks Bestuur en hebben ook een adviserende functie.

En we hebben een inspraakmogelijkheid via internet: Stem van Centrum. Daar kom je via de website van de gemeente. Daar kun je een issue aandragen en als je 100 stemmen daarvoor hebt weten te krijgen, wordt het ingebracht in de Stadsdeelcommissievergadering."

Mag ik over een half jaar nog eens komen vragen hoe het gaat? Of je al wat van je doelen bereikt hebt?

"Goed idee! Daar ben ik helemaal voor."

Bezorgers voor OpNieuw gevraagd

Uw buurtblad wordt vier keer per jaar bezorgd door vrijwilligers.

Wilt u ons helpen om OpNieuw rond te brengen?

Meld u dan aan als bezorger, of als invaller. Mail naar bestuur@opnieuw.nu. Of laat een briefje achter bij de Boomsspijker, Recht Boomssloot 52. Alvast bedankt!

Kleine ongecensureerde worstelingen van het leven

DOOR FENNEKE VOORSLUIS

Al enige tijd ben ik bezig met het aanleggen van een verwonderarchief, een plek waar weesideeën, eureka-momenten, oude dagboekjes en dwaalgedachten een nieuwe plek krijgen. In mijn ogen een plek die ze verdienen. Ik maak ze schoon, stof ze af, maak ze klaar en deel ze, om zo aansluiting te vinden bij het gedachtengoed van een ander.

Van de week kreeg ik een klein boekje toegestopt van een vriend. Een groezelig bruin afgebladderd dagboekje, volgeschreven in een tijd dat ik nog maar net bestond.

Een kort gesprekje nadat ik het boekje in ontvangst nam. 'Carel is een paar maanden geleden overleden en dit vonden wij tussen de whiskyflessen.' 'Doe ermee wat je wilt.' 'We werden wel wat triest van de inhoud.' 'Carel stond bekend als iemand die veel lachte en ogenschijnlijk onbezorgd door het leven ging.' 'Een echte levensgenieter.'

Een paar dagen na deze ontmoeting vond ik vanuit het niets een klein natgeregend bloknootje in de brievenbus van De Huiskamer. Ik was verbaasd over deze plotselinge gift. En ondanks haast en al te laat zijn twijfelde ik of ik het blokje meteen zou doorbladeren. Toch gedaan. Een kriebelig handschrift met notities, losse zinnen en hier en daar een stukje uit een krantenartikel - haastig geknipt en opgevouwen tussen de bladzijden. De noodzaak van wat er stond was voelbaar. Dit moest genoteerd worden om niet te vergeten. Kleine noodkreten uit de beslommeringen van alle dag.

De opwindende die ik voelde maakte langzaam plaats voor een onbehaaglijk gevoel. Spikkelen in het gedachtengoed van een ander, een onbekende, voelt toch wat ongemakkelijk. De meest intieme relatie is immers die met jezelf en je gedachten. Ook ik slaak af en toe een noodkreet in mijn dagboek. Een ventiel dat ik losdraai waarna de woordenstroom het papier op stroomt. Daarom voelde ik ook verwantschap. De kleine worstelingen van het leven, zo ongecensureerd.

'Ik ben een heel klein prutsertje daar ben ik nu wel achter. Auto wassen, gras maaien, bang voor Neeltje. Ik voel me vaak zo nutteloos. Zo'n onnozele burgelijke zielepoot. Dat

ik vaak te moe ben om er iets aan te doen. Ik ben ook erg bang voor Ada. Ze slaat me altijd met een boek op 't hoofd.

We hebben al het geld opgemaakt uit verveling. Als het regent, krijg ik last van jicht maar als de zon schijnt krijg ik hyperventilatie.

Alle konijnen gaan hier dood. Berend Botje is heel dik geworden en Aad heel dun.

Neel is zwanger van de behanger.

Al deze dingen ontdek ik nu pas. Omgeven door rust en eindeloos veel tijd om na te denken. Helaas moet ik naar huis om de vuilnis-emmer buiten te zetten.

Mijn snel naderende gekte maakt het mij mogelijk weer aan het arbeidsproces deel te nemen.'

Carel, 12-09-1981

Uit een klein notitieblokje, gevonden op een tafeltje bij Il Sogno:

'Verbazing voelt als gewichtsloosheid in je hoofd'

'De lucht is blauw en de rozen zijn uitgebloeid. Ze hangen naar beneden en raken bijna de bruine tafel. Ik kijk ernaar en probeer tot iets te komen.'

'Ik voel weerzin tegen een fris gevoel. Mijn hoofd voelt als een oude afgedragen spijkerbroek die al drie dagen verfrommeld in de wasmand ligt.'

'De situatie is ernstig, maar wij hebben de juiste vragen gesteld'

'Grote mannen, grote rookwolken'

'Geheugensporen hebben geen gewicht, zo zegt de wetenschap. Elke herinnering weegt volgens mij een microgram en liggen als kleine riviertjes in je hersenen.'

Alles wat je beleeft diept zich uit gedurende je leven, ze meanderen door je hersenen'

'Leegte is misschien wel een soort antimaterie van gevoelens. Alles zit erin, je kunt er alleen niet bij'

'It doesn't matter how flat you make a pancake, it always has two sides.'

OPROEP!

De Huiskamer zoekt creatieve buurtgenoten en partners om een 'verwonderdag' mee te organiseren.

Wat willen wij doen?

Vanaf september organiseren we eens per maand een 'verwonderdag'. Op 6 en 7 oktober houden we een DHING-dag (Dat Had Ik Nooit Gedacht), als onderdeel van de Open Ateliers Nieuwmarkt. Een kennismakingsdag met De Huiskamer met als doel: 'Een dag verwonderen, spelen, experimenteren en anderen laten proeven met alle ingrediënten die De Huiskamer biedt. Je leert de buurt en medebuurtbewoners opnieuw kennen op een nieuwe manier.

Wil je meedoen en meehelpen deze 'verwonderdag' tot een nieuw buurt-evenement te maken?

Doneer aan het verwonderarchief

Wie weet is jouw ingaving en schetskrabbel wel het eureka-moment voor een ander. Je bent welkom om in onze bibliotheek te snuffelen en te verzamelen en uiteraard te delen. Wil je meer weten of een idee, boekje of schets achterlaten? Stuur een bericht naar info@fennekevoorsluis.nl

Programma september en oktober

8 t/m 16 september: groepsexpositie kunstenaars collectief Abstracte, 22 september t/m 3 oktober The orchid and the wasp.

6 t/m 7 oktober DHING-dag onderdeel van OAN

Er is nog veel meer spannends te ontdekken en te doen! Kijk op:

www.dehuiskamerkalkmarkt8.nl

Gedenksteen aan de Krom Boomssloot

TEKST: WELMOED KOEKEBAKKER / FOTO: HES VAN HUIZEN

Op 21 april is aan de gevel van de Armeens-Apostolische kerk aan de Krom Boomssloot een gedenksteen onthuld ter nagedachtenis aan de Armeense genocide. De gedenksteen, een versierd kruis met een tekst in het Armeens en het Nederlands (Ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Armeense genocide in het Ottomaanse rijk in 1915), werd gezegend door de aartsbisschop. Er werden liederen gezongen, een minuut stilte volgde en er werden kransen gelegd. Het was een indrukwekkende gebeurtenis. Voor ons, bewoners, is het belangrijk te weten dat de Armeniërs nu aan de Krom Boomssloot een eigen monument hebben om hun verdriet te herdenken.

Zo'n 250 mensen woonden de ceremonie bij, oud en jong. Wat betekent dit monument voor hen? "Het maakt me blij en verdrietig tegelijk", zegt Varduhi ('Bloem'), die naast me staat met haar dochtertje Lucin. "Voor mijn grootouders houdt het verhaal over de genocide nooit op. Hun hele leven

werd er door beheerst. We zijn blij dat we nu op 24 april, de dag van de jaarlijkse herdenking, een plek hebben waar we naartoe kunnen gaan." Naast Varduhi staat Aghavni (ze wil liever niet met haar eigenlijke naam in de krant): "Het is belangrijk dat mensen weten wat er gebeurd is. In Nederland en de hele wereld. Dat dat nooit meer mag gebeuren!" En Eliza: "Ik ben blij dat ik in Nederland woon. Nederland is een land van vrijheid. Daar ben ik dankbaar voor."

Maria, die 14 is en in 3 VWO zit, heeft vorige week een presentatie gehouden over de Armeense genocide: "De Armeense genocide ontbrak in onze geschiedenisles. Mijn

boodschap is: dat mag nooit weer gebeuren. Zoveel slachtoffers, een volk in diaspora, en zoveel verdriet wat maar door blijft gaan... En het is actueel, want kijk wat er gebeurt in Syrië, in Myanmar". Naast haar staat Hayk, een jongeman van 26: "De wereldleiders vandaag de dag laten zich leiden door emoties; voor je het weet kunnen die exploderen. We moeten kalm blijven, de historische feiten laten ons zien waar emoties toe kunnen leiden. Laat dit monument daar een waarschuwing voor zijn." En Vahan Avakian, één van de initiatiefnemers van het monument: "Moge dit een plek van hoop zijn. Een teken van de overwinning van het leven".

De Armeniërs hebben een bijzondere band met de stad. Al sinds 1610 is er een Armeense gemeenschap in Amsterdam, handelaren in zijde en oosterse specerijen. De kerk aan de Krom Boomssloot was in 1714 de eerste Armeens-Apostolische kerk in West-Europa, en de allereerste Armeense bijbel werd in 1666 hier in Amsterdam in de Lastage gedrukt. De genocide in 1915 kostte naar schatting 1,5 miljoen Armeniërs het leven. Op dit moment wonen er ongeveer 2500 Armeniërs in Amsterdam.

“Jullie zullen nooit merken dat je bovenop de metro woont” werd Evelien van Os verzekerd toen zij en haar zoon Klaas in 1987 de gloednieuwe woning kwamen bekijken. Dat gaf haar een gerust gevoel - en met haar aan vele anderen die de nieuwe panden kwamen bewonen. Panden die de gaten, geslagen voor de bouw van de metro-oostlijn, meer en meer opvulden. Maar 30 jaar later begint de overlast van onderaards gerommel.

Mij leek het ideaal om met een kind van zes aan een speelpleintje, het Lastageplein, te gaan wonen. Ook al was het hier toen nog hartje drugsbuurt. Het lukte me om de Nieuwe Jonkerstraat/Lastageweg autovrij te krijgen en dat was iets wat ik fijn vond voor alle spelende en schoolgaande kinderen (onder wie de mijne natuurlijk).

Radiatoren trillen mee

Dat geruste gevoel veranderde in 2008 toen tot mijn verbazing onderaards gerommel was te horen. Dat geluid werd minder toen de verkeerde bielzen die na een eerste renovatie waren aangebracht, werden vervangen. Al werd het niet meer helemaal stil. Er viel best mee te leven tot in 2011 na een volgende renovatieronde de doorgave van laagfrequent geluid zo sterk werd dat de ratelende bonkende wielen van bijna ieder treinstel te horen waren. En het gekke is: deze overlast nam af en zwol weer aan en dat is nu al jaren zo. De radiatoren trillen vaak mee. Marc Kruyswijk schreef vorig jaar in het Parool hier een stuk over met als titel De kopjes trillen de kast uit - zoals dat in een pand aan de Recht Boomssloot letterlijk het geval is.

Hoe zou dit verder gaan?

Al eerder startten buurtbewoners een actiegroep en ze hielden een enquête om in kaart

Wonen bovenop de metro

Onderaards gerommel

TEKST: EVELIEN VAN OS
ILLUSTRATIE MATHILDE MUPE

te brengen waar de overlast precies werd (wordt) ervaren, door wie en in welke mate. Ik sloot me bij dit groepje aan en wat bleek? Het gaat om een heel stuk van het traject vanaf De Halve Wereld, het pandencomplex vóór station Waterlooplein tot de Prins Hendrikkade ver voorbij station Nieuwmarkt. Wel verontrustend, zeker omdat dit echt niet de bedoeling was. Hoe zou dit verder gaan? En waarom is het geluid op sommige plekken nauwelijks waarneembaar en op andere luid en duidelijk?

Rubberblokken

Ondertussen zijn er een aantal overleggen geweest van deze actiegroep Overlast Metro Oostlijn (die ik verder bedoel als ik het over wij en ons heb) met mensen van de openbare ruimte van de gemeente en van de Dienst Metro, die inmiddels de Dienst Metro en Tram heet. Ook zij waren en zijn nog steeds benieuwd naar DE oorzaak. Maar langzamerhand werd steeds aannemelijker dat er meerdere oorzaken zijn: nieuwe langere en heel veel zwaardere treinstellen, een nieuw soort wielen die sneller ‘vierkant worden’ dan ze bijgeslepen kunnen worden in de kuilwielendraaibank. Een lekker verwarrende term net als het woord dilatatie-overbrugging, maar daarover dadelijk wat meer. Dan zijn er nog de rubberblokken waarop onze panden staan. Deze rubberblokken zouden na hoog-

uit 30 jaar vervangen moeten worden omdat ze na inklinken steeds meer trillingen plus laagfrequent geluid gaan doorgeven, zo werd ons benadrukt door de diverse architecten. Klinkt logisch toch? Er is onderzoek gedaan naar enkele rubberblokken in het Pentagon en de uitkomst was dat ze op eens wel 250 jaar meegaan. Dat gaat er bij ons niet in, ook al snappen we dat de woningbouwcorporaties (of wie er nu eigenlijk verantwoordelijk voor is; daar is nogal wat gesteggel over geweest) niet staan te springen om al die blokken te vervangen: een hele operatie en nog een dure ook. Nog iets: het lijkt wel of bij mij thuis het geluid harder doorkomt na een paar flinke regenbuien.

Kiertje tussen bestrating en gevel

Verder is het zo dat er bij de bouw van de woningen op de metro een voorschrift was dat de bestrating niet pal tegen de gevels aan mocht liggen. Er moest een zogenaamde dilatatie ruimte overblijven, een kier liefst met een rubberstrip erin om trillingen en geluid zo min mogelijk door te geven. Dat voorschrift is inmiddels allang vergeten en bij herbestrating zijn de stenen op de meeste plaatsen weer tegen de gevels aangelegd. De Sint Antoniesbreestraat is een goede uitzondering.

Schaal van overlast

Kortom: allerlei mogelijke oorzaken en waarschijnlijk meerdere tegelijkertijd. Omdat we er met de overleggen niet uitkwamen en men vond dat er genoeg onderzocht was, zijn wij naar de gemeentelijke ombudsman Arre Zuurmond gestapt en is er bij ons thuis geluisterd naar het onderaards gerommel. Bureau Ombudsman is in het vroege voorjaar een onderzoek gestart onder zoveel mogelijk bewoners boven het tracé, aan wie gevraagd is een paar weken met een puntensysteem van 1 tot 10 op de ‘schaal van overlast’ nauwkeurig bij te houden hoe geluid en trillingen bij ze overkwamen. Het moment was zó gekozen dat de aangekondigde nachtelijke testritten op-snelheid meegenomen konden worden. Maar die vlieger ging niet op omdat de testritten waren vertraging.

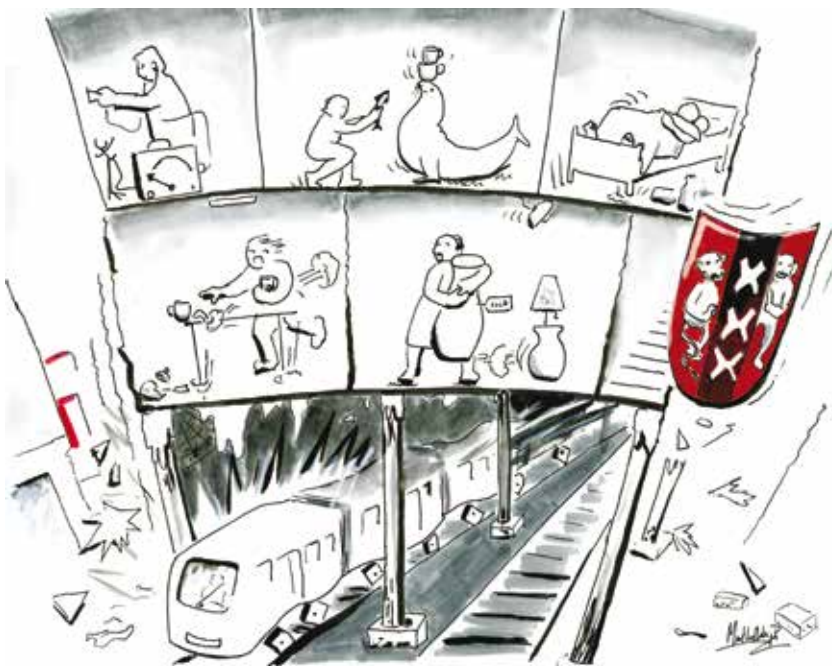
Allang blijkt dat de overlast in de spitsuren minder is dan daarbuiten. Klapperen zwaarder beladen toestellen minder dan lichtere? Allemaal mogelijk. We wachten af wat er uit het onderzoek komt en of er maatregelen worden genomen om er weer een fluistermetro van te maken.

Ondertussen stellen wij als actiegroep: geen standaard-nachtritten zolang dit niet is opgelost. En ik vraag me ook af: hoe zal dat eigenlijk gaan bij de Noord-Zuidlijn?

MEER INFORMATIE?

evelienvanos@hetnet.nl

nieuwmarktoostlijn@gmail.com

Ode aan de Bantammerbrug

Sierijzerleuningen, lantaarnwerk, brugbeslag en dwarse kinderhoofdjes leiden naar de overzij (en terug) waar Bantam lag, ooit toekomstdroom van tropenwonderwaar, maar - wormenvoer - jij naar de haaien ging. Hier, deze brug, plaats van vereniging, waar je elkaar tegen- en je samenkomt en je je welkom weet op goede grond: zelfs wormen vinden hier een welkom. Gastvrijheid immers is een stil fortuin: de wormen wurmen dankbaar afval om tot een bloemrijke toekomst voor je tuin.

ADRIAAN DEURLOO

Eerste wormen ingecheckt

Met een toespraak van Boudewijn Oranje, een haiku van Mariken de Goede, een ode aan de brug van Adriaan Deurloo en een lied gezongen door Marianne Selleger, begeleid door saxofonist van Dirk Hooglandt. En natuurlijk werden de eerste wormen ingecheckt in het hotel door Arjen van den Hof en Kin-ping Dun. En zag Rowin Snijders toe op het serveren van de eerste maaltijd aan de wormen.

De verrukkelijke soepen waren van Ruben Bunder. We aten ze uit soepkommen die van mais zijn gemaakt, echt waar (idee van Mariken), dus na gebruik konden de kommen in de wormenbak.

De wormen zijn al hard aan het werk. Op aanraden van hotelbouwer & compostier Rowin Snijder, zijn we met vier bewoners begonnen de wormen te voeden met ongekookte groente-, fruit- en tuinafval. Ons wormenhotel is berekend op max. 12 voeders/beheerders.

Maar daarom niet getreurd. Er kunnen nog meer wormenhotels bij in onze buurt. Inmiddels staat er een oproep op de website van het wijkcentrum: meld je aan voor een volgend wormenhotel en geef een geschikte locatie aan. Bernadette de Wit is bereid om starters een beetje op weg te helpen met een handleiding en tips.

FOTO: HES VAN HUIZEN

Boxing Bennie bokste nooit

Waarom hangen toch al die bokshandschoenen aan de reling van de gracht bij het Rapenburgplein? Veel voorbijgangers vragen het zich af.

Op het bordje aan de reling valt te lezen dat het om een ode gaat aan Boxing Bennie, die hier tijdens het plassen verdronken zou zijn in de gracht. Er stond zelfs enige tijd een kaarsje en een bosje bloemen.

Maar het verhaal is compleet verzonnen, vertelt barman Ron van Drecht van café De Druif, die de bokshandschoenen ophing. "Iemand van de boksschool verderop kwam met de handschoenen aanzetten met de vraag of iemand ze wilde hebben." Dat bleek niet het geval, maar Ron van

Drecht vond het zonde om ze weg te gooien. Daarom bond hij ze aan het hek. Het schouwspel leverde zoveel vragen op dat ze in de kroeg besloten een verhaal te verzinnen. Boxing Bennie was geboren. "We zeiden tegen mensen dat hij totaal lam tijdens het pissen in de gracht was gevallen. En het ergste: hij had nog niet betaald!" Inmiddels staan er volgens Van Drecht dagelijks meer dan honderd mensen voor het hek. "Je begrijpt wat een plezier wij hebben." De opletende kijker kan zelf trouwens ontdekken dat het om een grap gaat: De overleden boxer is volgens de tekst op het bord geboren op 1 april 1957.

HENK OLDEMAN

Azor * Batavus
verkoop, reparaties

TWEEWIELERS
BANKRAS
NIEUWE HOOGSTRAAT 21-23
TEL. 6246137

sloten, helmen, fietstassen
kinderstoeltjes, fietskleding
bagagedragers, verlichting
etc

www.bankrasbikes.nl

Oud-leerling van De Witte Olifant, bijna 4e-jaars studente Universitaire Pabo, wil graag werken én wonen in Amsterdam. Ik zoek al tijden zonder succes woonruimte!

Wie kan mij en ook het onderwijs in Amsterdam/ Nieuwmarkt helpen?

Bel naar 06-21321319 of mail kikizoekt@hotmail.com

SCHOTTENBURCH
WIJNHANDEL

Krom Boomssloot 18 tel. 6237022
Fax 6222026 Email: Schottenburch@planet.nl

WIJNWINKEL • WIJNTAPPERIJ • SLIJTERIJ
Breed assortiment kwaliteitswijnen
& gedistilleerd.
Wijnproeverijen • Relatiegeschenken • Adviezen

Schottenburch
1636

Levering aan particulieren, horeca en bedrijven.
Gratis bezorging in de omgeving

VINCENT
KAAS EN VLEES

VOOR HET FIJNSTE VLEES, DE BESTE VLEESWAREN, DE LEKKERSTE KAAS,
VOOR BELEGDE BROODJES EN HARTIGE SNACKS.

**GEEN ZIN OM TE KOKEN EN TOCH
LEKKER EN GEZOND ETEN??**

UIT EIGEN KEUKEN EN STEEDS VERS BEREID BIEDEN WIJ U EEN RUIME KEUZE:
DIVERSE SOEPEN EN STOOFPOTJES
& MAALTIJDGERECHTEN:
**LASAGNA, TORTELLINI, SATÉ,
RAGOUT, STAMPPOTTEN ETC.**

NIEUWMARKT 6 | 1012 CR AMSTERDAM | TEL: 020-6393559

IN restaurant
DE café WAAG

www.indewaag.nl
tel. 020 - 4227772

Wereldgerechten van lokale producten.
Open van 09.00 tot 01.00 voor lunch,
borrel en diner!

DIERENKLINIEK P. VAN DOORMALEN

Oostenburgergracht 183 • tel. 6206611
behandeling volgens afspraak
maandag t/m vrijdag van 9.00-20.00 uur

DE WIJNERIJ

Binnen Bantammerstraat 8
1011 CK Amsterdam
Tel : 020 - 6256433
specialist in franse wijnen

elke 1ste zaterdag
van de maand
OPEN KELDER
wijn- avonden
& cursussen

bestellingen gratis milieuvriendelijk thuisbezorgd

ANNO TOEN, ANNO NU

De klokken van Malle Jaap

Twee foto's van de Oudeschans, op ongeveer dezelfde tijd van de dag, de ene anno 1880, de andere van nu. Het huis met de klokgevel links is vervangen door een recht-toe recht-aan hoekhuis. De twee klokgevels in het midden werden één groot gebouw met schuin dak. En het aan-
doenlijke klokgeveltje op de rechterhoek is nu een veel hoger huis, ook met schuin dak.

Materieel is er verder weinig veranderd. Menselijk gezien liggen er 9 generaties tussen de twee beelden, met alle belevenissen die daarmee gepaard moeten zijn gegaan. Hoe vaak zullen in die tussentijd de klokken van Malle Jaap op verkeerde tijden hebben geluid?

HENK OLDEMAN

Gratis piano- en orgelconcerten in de Mozes en Aäronkerk

In samenwerking met Stichting Pianoconcerten organiseert de Gemeenschap van Sant' Egidio deze zomer een serie lunchpauzeconcerten in de Mozes en Aäronkerk. Vooral mooi omdat de muziek voor de helft gemaakt is door Amsterdamse componisten naar analogie van preludes van Bach, die bovendien ook te horen zijn.

Nu de zomerdrukke in de stad weer enorm toeneemt en het voor stadsbewoners vaak heel erg wennen is aan de toeristenmassa's, steunen wij dit initiatief van pianoconcerten waarbij stadsbewoners en bezoekers gezamenlijk in alle rust naar muziek kunnen luisteren. Wij nodigen ook speciaal die duizenden Amsterdammers uit die niet op vakantie kunnen gaan.

Van 27 juni tot 30 augustus speelt pianiste Frederique Lucanet 24 Preludia - elke woensdag van 12.15 uur tot 12.45 uur. Ook is er iedere zaterdag om 13 uur een orgelconcert door studenten van het conservatorium. De toegang is gratis (maar een vrijwillige bijdrage wordt in dank aanvaard).

Zie voor informatie over de stukken die elke week te horen zijn: www.24preludia.nl

FREDERIQUE LUCANET FOTO: BEN VAN DUIN

column

Boeken in de Nieuwmarktbuurt

MAARTEN HENKET

U weet het waarschijnlijk al: de Nobelprijs voor literatuur wordt dit jaar niet uitgereikt. Er zijn namen gelekt, er is in billen geknepen, er waren belangen verstrengeld, kortom: een slechte soap. Niet iets om lang bij stil te staan, wel een welkome aanleiding om iets te schrijven over boeken in de Nieuwmarktbuurt.

Vroeger was alles beter natuurlijk, maar afgezien daarvan mogen we niet klagen. Ik denk dat nergens in Amsterdam een veelsoortiger boekenaanbod te vinden is dan rondom de Nieuwmarkt. Naast het Zuiderkerkhof zit boekhandel Pantheon. Vrij bescheiden van omvang, maar kwalitatief van hoog niveau. De liefde voor het boekenvak komt tot uiting in deskundige behulpzaamheid, een uitgekiend assortiment en oogstrelende etalages. Iets verderop richting Nieuwmarkt zit onder de arcade Minotaurus, 'de boekhandel voor het langzame boek'. Gespecialiseerd in onder meer bibliofiele uitgaven en boekgeschiedenis. Wat een feest om daar langzaam te genieten van al dat moois en, wie weet, af en toe, iets te kopen voor een dierbare vriend of misschien zelfs voor jezelf. Totaal iets anders, maar zeker een bezoek waard, is het Fort van Sjakoo, naast het Rembrandthuis. De nadruk ligt hier op kritische en opstandige literatuur, 'from

pirates to punk rock, from RARA to Dada', maar ook voor de niet-anarchist is er veel interessants te vinden. De sfeer is gemoedelijk: 'We are a non-profit organisation, so STEAL somewhere else, please'.

Antiquariaten zijn er in alle soorten en maten. Ik noem Metamorfose in de Korte Koningsstraat, Vergheden (fantastische naam) en stripwinkel Lambiek in de Koningsstraat, Titus in de Nieuwe Hoogstraat en Prent & Boek op het Zuiderkerkhof ('een echt winkeltje dat open is als het licht brandt'). Een relatief nieuw verschijnsel en zonder meer een aanwinst zijn de muurkastjes waar lezers hun uitgelezen boeken in kunnen neerzetten, ten behoeve van andere lezers die ze er gratis uit mogen halen. Er hangt er een in de Koningsstraat en ook een op de Oude Schans, net over de brug. En dan is er nog de ruilbibliotheek in het Pintohuis, met zijn monumentale en toch sfeervolle leeszaal.

Al met al is deze buurt een eldorado voor lezers. En nu we het toch over boeken hebben, had OpNieuw vroeger niet een boekbesprekingsrubriek? En als dat niet zo is, wordt het daar dan niet eens tijd voor? Ik zou het wel weten. Ik zou beginnen met 'Een onfatsoenlijk afscheid' van Helen Knopper. Wat een prachtig boek!

Fashionladies op

TEKST: RIËTTE VAN DER PLA

Op de oneven kant van de Geldersekafe zit twee modeontwerpers. Marianne Vanderwilt ontwerpt leren kleding die vloeiend de lijn van het lichaam volgt. Catta Donkersloot's jurken, rokken en tops stralen een vrolijke vrouwelijkheid uit, geaccentueerd met tijdloze prints. Dubbelinterview met twee fashion ladies.

Zaten jullie als kind ook al achter de naaimachine?

Marianne "M'n moeder had een prachtige jurk, die zat in de winterkast, met een boleetje, van Maison de Vries uit de Kalverstraat, daar knipte ik poppendekentjes uit... midden uit het jasje. En ik maakte jurkjes voor m'n trol, met groen haar. Ik meldde me ziek op de middelbare school, ook om even m'n hoofd leeg te maken en dan ging ik lekker zitten naaien. Ik vind het nog steeds heel rustgevend."

Catta "Ik ging met stukjes stof de nietmachine en plakband kleertjes maken voor de Barbie. Of het dan nog uit kon, was niet belangrijk. Later ging ik naar housefeestjes. Dat was niet zozeer voor de muziek maar

mensen gingen daarheen voor hun outfit. Als ik naar zo'n feest ging, wilde ik er anders uitzien: met mixmedia en plastic dat ik op elkaar plakte. De eigenaresse van Club Wear House kwam naar me toe of ik kleding voor haar winkel wilde maken. Dat het verkocht is een wonder. Ik had nog nooit gehoord van een lockmachine. Het was meer knutselwerk. Ik ging gewoon op de stof liggen en dan tekende ik rondom mijn lichaam."

Wat inspireert jullie?

Catta "Ik laat me vooral door stoffen inspireren. Ik draag alles zelf. Ik was alles en ik gebruik alles eerst zelf. Soms draag ik een jurk een week en kom erachter dat ik het geen fijne fit vind. Dan ga ik er niet mee door."

Marianne "Voor mij is het lichaam zelf, de vrouwelijke vorm, belangrijk. Stoer en vrouwelijk, dat vind ik mooi. Maar het leer moet eerst binnen zijn voordat ik kan beginnen en hangt er dan een tijdje. De inspiratie voor de collectie is altijd een muziek-stroming. Deze zomercollectie is bijvoorbeeld geïnspireerd door Raw Delta Blues en de wintercollectie door Quiet Storm van Smokey Robinson."

Marianne werkt met gedekte tinten en Catta met sprekende kleuren?

Catta "Grappig, ik heb net mijn leverancier geantwoord op de vraag welke kleuren ik wilde: 'Alles behalve aardetinten.'"

Marianne "Leer in fellere tinten past niet bij mij. Je wilt met een leren kledingstuk langer doen, dan is een gedekte tint vaak mooier."

Zijn jullie na de middelbare school mode gaan studeren?

Catta "Ja. Ik was naar een voorlichting geweest bij AMFI (Amsterdam Fashion Institute) en dacht dat kan ik praktisch toepassen en ik kan er m'n geld mee verdienen. Maar ik ben eerst nog een jaar gaan reizen."

Marianne "Ik heb de voorloper van AMFI gedaan: Montaigne. Maar ben eerst de Rotterdamse Snijsschool gaan doen. Je leert daar alles wat een kleermaker doet. Je zit nog net niet op tafel. Naast Montaigne ben ik de Rotterdamse Snijsschool blijven doen, daar leer je in een razendtempo patroon tekenen."

Hoe vond je AMFI?

Catta "Ik had al veel kleding gemaakt en kwam in een klas met mensen net van de HAVO/VWO, die nog nooit een naaimachine hadden gezien en dachten 'Oh, leuk, mode' en raakte ongeïnspireerd. Na een bespreking bij AMFI kwam je huilend en depressief naar buiten, met als reden 'Ja, zo gaat dat in de mode'."

Later ging ik naar de kunstacademie in Arnhem, daar ontwierp je vanuit de stof en het gevoel, niet op de pop of het lichaam en kijken hoe het valt. Als je met je creaties kwam, waren ze enthousiast. Maar in Arnhem was het verhaal: je maakt kleding met de duurste stoffen en de duurste modellen en dan heb je een collectie en een show waar je mega veel geld aan uitgeeft en dan kom je in een blad. Maar wat dan? Er was geen verhaal over wat er daarna gebeurde. Ik denk dat 80% van de Nederlandse ontwerpers daarom ook stopt."

Marianne "Ik heb een leuke tijd gehad op Montaigne, met excentrieke types en heb veel geleerd. Ik deed de styling richting. Maar wat jammer is, is dat ze je niet leren hoe je je eigen label kunt opzetten."

En wat ging jij na de Academie doen?

Marianne "Na m'n examen werd ik uitgenodigd door Dinges, een trendy winkel in de Kalverstraat, om mijn collectie Harley Ladies te verkopen, samen met zes andere ontwerpers. Dan was de deal dat je allemaal één dag in die winkel stond. Lex Daniels, die een leerwinkel in de PC Hoofstraat had, kwam daar en wilde PVC-jacks uit mijn collectie. Dat materiaal was niet meer te krijgen, daarom ben ik ze in leer gaan maken. Zo is dat gaan lopen. Nu ben ik gespe-

de Geldersekaade

S / FOTO'S: HES VAN HUIZEN

cialiseerd in leer en daar kennen mensen mij ook van."

Catta "Ik heb me vooral gespecialiseerd in jurken en leuke prints. Ik merkte bij H&M, waar ik tijdens mijn stage van het AMFI was, dat ik dat heel leuk vond. Alle prints ontwerp ik zelf. Ik maak geen broeken. Vanaf m'n twaalfde draag ik zelf ook geen broeken meer."

Wat ging jij doen na Arnhem?

Catta "Ik dacht, ik ga het meest commerciële doen wat er is en ben naar Zweden gegaan, naar H&M, om te kijken hoe dat gaat. Ik vond het superinteressant. Je doet alles op de computer en bent niet met stoffen bezig. In notime ben je getraind om op de computer te ontwerpen en productie te maken. Ik dacht: 'Dit vind ik heel erg. Dit staat zo ver van de gebruiker. Dat moet anders kunnen.'

Zo deed ik eerst het meest commerciële bij AMFI met een stage bij H&M en vond dat te 2D. Daarna ben ik de master gaan doen van Arnhem genaamd FIA. Tijdens deze master waren we veel in Parijs. Ik heb hier geen stage gedaan maar veel gezien en gepraat met assistenten van de ontwerper en kwam erachter dat er twee opties zijn. Of je wordt de assistent van de assistent in Parijs en je werkt dag en nacht en misschien ben je over 10 jaar ook iemand. Of je werkt bij een groot bedrijf en je verdient goed, maar bent zonder veel inspiratie bezig, want het is kopieerwerk en productie draaien. Ik wilde iets tussen het commerciële en het artistieke in. Mode is een kunstvorm waar je een boodschap mee kunt overbrengen. Maar de gemiddelde klant bij mij in de winkel wil gewoon weten of het in de wasmachine kan. Ik ben toen voor mezelf begonnen."

Marianne, wat deed je na Dinges?

Marianne "Toen ik ontdekte hoe mooi en veelzijdig leer is, besloot ik een hele collectie in leer te maken. Op zoek naar leer kwam mijn broer Coen bij de Maatschappij voor overzeese handel in huiden in een oude koloniale Bloemendaalse villa vol exotische voorwerpen. Wij waren begin twintig en die man zei: Ik heb een showroom in het Confectiecentrum. Misschien iets voor jullie? Via hem kregen we onze eerste grote orders. Zo zijn we begonnen. Later zei hij: Jullie moeten naar Duitsland, en dus gingen we naar de beurs in Düsseldorf. Daar kwamen alle internationale agenten uit Japan en Amerika, en zo kwam onze kleding ook in internationale winkels. Coen is uiteindelijk gestopt met z'n studie en we zijn dit fulltime gaan doen. Op een zeker moment hadden

we een winkel in London en agenten wereldwijd. Omdat door de technologische ontwikkelingen het koopgedrag van mensen anders is, focussen we ons nu op de Fashion Week in Parijs, social media als Facebook en Instagram en op onze websites."

Catta "Ja, een webshop werkt goed, maar het zijn klanten die mij al kennen. Ik heb geen hoge ranking op Google en dat vind ik ook prima. Vaker dan een keer in de zes maanden een shoot doen is veel, dus dat maakt het leveren van kwalitatief goede foto's voor de webshop lastiger. Mensen willen juist vaker, sneller en meer info en daar is Instagram of Facebook dan weer goed voor. Ik had deze (wijst naar haar jurk met pinguin print) gister gepost en dan komt er iemand die zegt 'Oh pinguins die wil ik', en zo krijg je een order."

Wat voegt de buurt toe voor jullie winkels en wat zou je anders willen?

Catta "Ik heb ook nog twee jaar ergens anders gezeten. Ik vind deze buurt geweldig! Ik vind het heel leuk dat er een soort dorpsgevoel is, een stadsdorp van mensen die hier langer wonen in combinatie met dagjesmensen. Twaalf jaar geleden had ik een vaste junk voor de deur... Het was een beetje duister. Er waren mensen die rondliepen met rare plannen. Dat is nu veranderd."

Marianne "Onze groothandel zit al meer dan vijftien jaar op de Geldersekaade. Sinds

vorig jaar hebben we ook een winkel, die wordt steeds belangrijker voor ons: de verkoop, het contact met de klanten, de uitstraling. Dus we hebben nu clicks en bricks. We hebben altijd goede aanloop gehad, maar ook de junks op de stoep."

Catta "Het publiek is beter nu. Ook omdat die Odebrug er is en de looproute naar de cruiseterminal."

Marianne "Waar ik op hoop is meer samenwerking met de ondernemers op de Geldersekaade en de gemeente om de straat aantrekkelijker te maken en zo een mooie entree, vanaf Ode-eiland richting Nieuwmarkt buurt, te maken."

Op zaterdag 30 juni is er bij Studio Catta een shopdag van 12:00-17:00 uur.

Met muziek, hapjes drankjes, stocksale items en 10% korting op de collectie

Websites

<http://vanderwilt.amsterdam/>
<http://olsthoornvanderwilt.com/>
<http://www.studiocatta.com/>

Instagram

<https://www.instagram.com/olsthoornvanderwilt/>
<https://www.instagram.com/studiocatta/>

Stores

Vanderwilt Geldersekaade 43D Amsterdam
Studio Catta Geldersekaade 65 sous Amsterdam

Spinoza hier en nu

DOOR LISA DE ROOY / TEKENINGEN NANNY KOK

Met het diploma van de kweek-school al op zak, besloot de jonge twintiger Frank van Kreuningen in 1954 tijdens zijn militaire dienst te gaan vliegen in jachtvliegtuigen. Daar hoog in de lucht kon hij 's goed nadenken over wat hij nou écht wilde in zijn leven. Zijn grootste wens was geschiedenis studeren, maar door de Wet op Lager Onderwijs kreeg hij geen toegang tot een universitaire studie. Het werd pedagogiek. Een geboren lesgever, noemt hij zichzelf. Een autodidact ook. Hij studeerde door in de avonden, werd onder andere consulent kunstzinnige vorming en kreeg toen de mooiste en leukste baan die hij zich maar kon bedenken: directeur aan de Utrechtse Academie voor Expressie door Woord en Gebaar. Na zijn pensionering vroeg hij zich af welke invulling hij nog aan zijn leven zou kunnen geven. Om zijn lichaam sterk te houden, begon hij fanatiek te roeien. Maar hoe hield hij die hersens krakend en gezond? Gelukkig kwam toen Spinoza in zijn leven. En was er van een rustig pensioenbestaan geen sprake meer.

Tekenares Nanny Kok en ik ontmoeten Frank in de kantoorruimte van de door hem opgerichte Spinozakring. Die huist nu nog in het Pintohuis, maar gaat binnenkort zeer waarschijnlijk over naar de OBA. Voor hem op tafel ligt een beduimeld exemplaar van het boek *Theologisch-Politiek Traktaat* van Spinoza, vol met gekleurde plakkertjes op de bladzijdes met belangrijke citaten. Het is duidelijk te zien dat Frank dit boek al decennia lang als een bijbel met zich meedraagt.

“Begin jaren negentig maakte ik voor het eerst kennis met Spinoza (*in het Spaans: doorn*). Dit boek las ik als eerste. Het raakte me meteen en werd heel belangrijk voor me. Toen dacht ik: nou, dan ga ik nu *Ethica* lezen. Maar dat kan helemaal niet, dat is zo'n ingewikkeld boek, daar heb je echt kenners voor nodig die je daarbij helpen. Ik ben veel cursussen gaan volgen bij de Landelijke Vereniging Het Spinozahuis en raakte alsmaar meer verslingerd aan zijn gedachtegoed. Ik ben een groot liefhebber van Spinoza en heb me uitvoerig in zijn werk verdiept, maar beschouw mezelf nog steeds als een amateur.”

Van Baruch naar Benedictus

Spinoza. De bekendste Nederlandse filosoof. Geboren als Baruch de Spinoza in 1632 op het eiland Vlooienburg, mogelijk in een huis op de plek waar nu de Mozes en Aäronkerk staat. Als jonge jongen van een Sefardisch Joodse familie liep hij door de straten van deze buurt ten tijde van de Gouden Eeuw. Tussen vele handelslieden van over de hele wereld. Misschien gluurde hij ooit wel eens door het raam bij Rembrandt naar binnen. Zijn moeder, die hem Bento noemde, stierf toen hij zes jaar oud was. Eenmaal een geleerde, veranderde hij zijn naam in Benedictus de Spinoza.

“Theun de Vries, die een van de mooiste biografieën over Spinoza geschreven heeft, is van mening dat Spinoza is geboren op de plek waar nu het standbeeld staat. We weten dat gewoon niet zeker. Zijn vader zat in het bestuur van de Joodse kerk. Spinoza was een vrijdenker, dat moet voor zijn vader lastig geweest zijn, want de Joodse Kerk was niet bepaald blij met de denkbeelden van Spinoza. Ketterij, noemde de kerk het in de banvloek die over hem is uitgesproken. Hij werd uit de kerk verbannen. Toen moest zijn familie hem ook wel verbannen, anders zouden zij niet meer bij de Joodse Kerk hebben kunnen horen. Hijzelf zei daarover: ik ben eigenlijk wel blij dat zij het gedaan hebben, als ik het zelf had moeten doen, was het veel pijnlijker geweest.”

Frank woont sinds 1985 naast de Boomsspijker, samen met zijn vrouw en zoon. Hij was al langere tijd serieus met Spinoza bezig, toen hij op het idee kwam zelf cursussen te gaan geven over diens gedachtegoed.

Boegbeeld van Amsterdam

“Vroeger waren er veel cursussen in de Boomsspijker, dan zag het zwart van de mensen aan het begin van het seizoen, dus ik dacht: ik ga 's vragen of ik

Interview met Spinoza-kenner Frank van Kreuningen

daar ook een Spinozacursus kan geven. Nou, dat kon. Die eerste twee inleidende cursussen waren vijf avonden, in januari en februari. De mensen waren heel enthousiast, en toen zei ik: wie zin heeft, kan in het najaar terugkomen, dan gaan we het *Theologisch-Politiek Traktaat* behandelen. Heel overmoedig, want dat is veel te heftig, maar goed, dan moet je minimaal nog een flink aantal cursussen *Ethica* doen. Zo breidde het zich uit en toen heb ik in 2006 met een aantal enthousiaste mensen, waaronder Ruud Sillmann, Haije Bouman en Els Agtsteribbe de Spinozakring opgericht, met als doel Spinoza te promoten als boegbeeld van Amsterdam. Dat doel is nog niet bereikt, maar we komen steeds dichterbij.

Al vrij snel kwamen ook mensen uit het hele land bij ons cursussen volgen. Dat ging van mond tot mond. Na de Boomsspijker zijn we het zelf gaan doen. Liesbeth Pijper, destijds werkzaam bij de bibliotheek in het Pintohuis, zei dat we voorlopig daar konden zitten, tijdelijk inwonend, zeg maar. Ik heb al snel een paar goede docenten kunnen aantrekken, zoals Henri Kropp, Jeroen Bartels, Carien de Jonge, Wim Lindsen en Karianne Marx. Karianne is gepromoveerd in de wetenschap van de filosofie, een groot Spinoza-liefhebber. Zij heeft mijn cursussen overgenomen. Ik ben in 2016 uit het bestuur gestapt en ben toen meer tijd gaan doorbrengen in mijn huis in Bergen. Daar ben ik toch ook weer een Spinoza-kringetje begonnen. Tsja, het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Wel anders dan hier, hoor, we willen Spinoza niet als boegbeeld van Bergen promoten, maar gewoon in een kleine kring over Spinoza praten.”

Radicaal anders

Spinoza was, ook voor die tijd al, heel bijzonder. Hij heeft in één keer afgedaan met het toenmalig hiërarchisch denken: God-koning/keizer-adel-geestelijkheid-volk. Volgens Spinoza bestaat er geen hiërarchie. Hij stelde God gelijk aan de natuur: *Deus sive natura*. De natuur bepaalt, niet onze lieve heer.

“De natuur staat dan voor het hele universum, het bestaan van de wereld of misschien wel meerdere universums, maar het verloopt allemaal volgens bepaalde wetten. Spinoza zei: die kunnen wij leren kennen, en dat is eigenlijk het enige wat we zouden kunnen doen, om erachter te komen hoe het in elkaar zit. Maar we kunnen het niet regelen. Dat was zo radicaal anders dan wat de mensen toen dachten. Toen dacht men toch dat alles begonnen was met Adam & Eva en dat de mens verder zo’n beetje de baas was over de wereld. Spinoza zei: de mens is juist een onderdeel van deze wereld. Lees hoofdstuk drie en vier van *Ethica*, daar beschrijft hij dat uitvoerig. *Ethica* is zijn belangrijkste boek. Maar ja, het is niet zo makkelijk te lezen, dus dan moet je toch een cursus doen. Met Karianne kom je een heel eind, ze heeft dezelfde stijl als ik. Mensen kunnen tijdens cursussen altijd vragen stellen, we hebben expres altijd groepjes van maximaal twaalf cursisten gemaakt, zodat mensen ook naar voren durven te komen. Ik ben er juist voor dat er dialoog ontstaat tussen degene die wil leren en degene die lesgeeft.”

Leven volgens je eigen DNA

Nanny en ik komen al snel tot de conclusie dat we maar ’s zo’n cursus moeten gaan volgen, want Spinoza begrijpen, dat vereist klaarblijkelijk veel studie en geduld. En we worden steeds enthousiaster, want Frank is een begenadigd verteller waar het plezier van afspat.

“Een van de eerste dingen die je leert van Spinoza is dat alles gedetermineerd is, m.a.w. bepaald is. Het gedetermineerde zit bij ons mensen natuurlijk in het DNA, maar het mooie ervan is, het is ook altijd individueel. Je moet leven volgens je eigen DNA. Spinoza kende dat begrip natuurlijk niet, maar hij had wel gezien dat alles wat leeft zijn eigen eigenheid heeft, of het nou een vogel is, of een leeuw, of een mens. Alles heeft zijn eigen eigenheid én zijn overeenkomstigheden. Dus mensen kunnen elkaar kennen, maar ze hebben ook allemaal hun eigenheid. In het DNA van de mens zit dus eigenlijk een bepaling van hoe je opgroeit, welke kant van het leven je kiest. Je hebt emotionele mensen, je hebt zachte mensen, harde mensen, allerlei soorten mensen, en we denken dat het allemaal maar vrij is, maar in die zin is het niet vrij. Dat is juist het mooie wat Spinoza erover zegt: het is allemaal niet vrij, het verloopt allemaal via natuurwetten. Volgens Spinoza zijn lichaam en geest een volstrekte eenheid. Spinoza begrijpt bijvoorbeeld niet hoe zo’n wijze man als Descartes, een voorganger van hem die hij bewonderde, niet gezien heeft dat lichaam en geest een geheel vormen. Nu weten we ondertussen, ook vanuit de neurologie, dat het lichaam al iets doet voordat de geest besluit om dat te doen. Het lichaam heeft zijn eigen gang van zaken, het doet wat het doen moet. En de geest denkt dat hij dat bedenkt, maar het lichaam weet gewoon wat het moet doen. Als het gaat lopen, dan loopt het gewoon. Ik word nu ouder en dan ga ik struikelen, en dat wil ik niet. Maar ja, dat lichaam doet dat

gewoon, en dat is zo vervelend. We hebben het niet voor het zeggen, denk ik dan. Maar ik kan natuurlijk wel maatregelen nemen. Betere schoenen kopen bijvoorbeeld.”

Doel van de politiek is vrijheid

Spinoza was behalve filosoof ook een politiek denker die schreef over thema's als vrijheid en tolerantie. Interessant is de vraag wat voor mening Spinoza zich zou vormen over de politiek van de huidige tijd. Kunnen we wat dat betreft iets van hem leren?

“Spinoza is heel actueel. Hij schreef toen al: *‘In een vrijstaat is het een ieder toegestaan te denken wat hij wil en te zeggen wat hij denkt.’* Maar niet te *doen* wat hij zegt. Dat vraagt een heel andere instelling. Want je mag wel denken wat je wil, maar je bent wel gehoorzaamheid verschuldigd aan de overheid of aan je omgeving. Maar je kunt niemand ontnemen wat hij denkt. De overheid mag niet zeggen tegen iemand: je mag dat niet denken. En dat ondervond Spinoza aan den lijve, daar was hij echt woedend over. Hij was een vrijdenker en de dominees konden zijn bloed wel drinken, die wilden van hem af. Hij voelde zich altijd bedreigd, hij droeg een zegelring met het woord *caute* (voorzichtig, pas op). Wacht, hier, luister... ik lees even voor, hier beschrijft hij zo prachtig hoe de politiek ervoor moet zorgen dat wij kunnen bestaan:

‘...dat het uiteindelijke doel van de politiek niet is om te heersen of de mensen met vrees in bedwang te houden en aan een ander ondergeschikt te maken, maar integendeel om de enkeling van vrees te bevrijden, zodat hij, voor zover dat mogelijk is, veilig leeft, dat wil zeggen, dat hij zijn natuurlijke recht om te bestaan en zich te doen gelden zonder schade voor zichzelf en voor een ander optimaal behoudt (...). Het doel van de politiek is dus in werkelijkheid de vrijheid.’

Dat hij dat in 1640 al zo kon formuleren, dat is toch fantastisch. En dan zijn er nu nog mensen die niet verder komen dan zich vastklampen aan religie! Die laatste zin van het citaat staat trouwens op het standbeeld.”

Grens tussen mening en daad

We opperen dat Spinoza in het geval van de imam, die Aboutaleb een ongelovige noemde, zou oordelen: hij mag zeggen wat hij denkt? En ook in het geval van Wilders met zijn ‘minder Marokkanen’ uitspraak?

“Het gaat erom: wanneer wordt iets een daad? Met Wilders bijvoorbeeld, ben ik ervoor dat hij voor het gerecht wordt gesleept om te bepalen of dit kan of niet. Daar moet een rechterlijke uitspraak in komen. Spinoza zegt ook: de overheid mag bepalen wat iemand wel of niet mag doen, want de overheid is uitvoerder van het volk, dus de ministers moeten de wet uitvoeren. Hier, luister maar:

‘Wij zien dus op welke wijze de enkeling met behoud van het recht en het gezag van de hoogste overheden, dat wil zeggen met behoud van de vrede in de staat, dat wat hij denkt kan zeggen en verkondigen: namelijk door de beslissing tot alle handelingen aan hen over te laten en niets tegen hun beslissing te doen, ook al moet hij dikwijls handelen in strijd met wat hijzelf goed oordeelt en openlijk als zijn mening koestert(...) Rechtvaardigheid is uitsluitend van de beslissing van de hoogste overheden afhankelijk.’

Volgens Spinoza is er dus een grens aan wat mag, en de overheid mag die grens stellen. Een imam die haat zaait, dat is geen mening, dat is een daad. Het ligt heel subtiel, maar het is een wezenlijk verschil.”

En hoe tolerant zou Spinoza staan tegenover de toeristenstromen die zich nu over zijn geboortegrond verspreiden? Frank pakt er weer een citaat bij.

‘Wie alles met wetten wil vastleggen, zal eerder tot verkeerde dingen prikkelen dan dat hij ze verbetert. Wat niet verhinderd kan worden, moet men noodzakelijkerwijs toestaan, ook al volgt daaruit dikwijls schade.’

Hoeveel kwaad komt er immers niet voort uit verkwisting, afgunst, hebzucht, dronkenschap en dergelijke? Toch verdraagt men deze fouten – en dát zijn werkelijk fouten – omdat ze niet door het gezag der wetten verhinderd kunnen worden. Daarom moet de vrijheid van oordelen nog veel eerder toegestaan worden, want die is waarlijk een deugd en kan niet onderdrukt worden.’

Dus, wat je niet kunt verhinderen, laat dat gebeuren! Daar zitten we met ons gedoogbeleid in Nederland heel dichtbij, gedogen is echt een spinozistisch begrip. Dus meebewegen, zou Spinoza zeggen. Geen strijd voeren, waar gewoon bewogen moet worden. Luisteren naar elkaar, en samenwerken daar waar je kunt samenwerken, dat geeft zoveel kracht.”

Altijd dieper dan je denkt

Spinozistisch leven. Dat deed Frank altijd al, maar dat wist hij niet, totdat hij Spinoza las. Misschien geldt dat voor ons ook wel. We gaan het ontdekken in de cursus die we gaan volgen. Heeft Frank nog een laatste tip voor ons?

“Wat mij zo aantrekt in Spinoza is dat hij alles zo precies omschrijft in definities. Hij is een vrijdenker, maar hij definieert alles. Er is een boekje met al zijn definities van Jan Knol. Dat kun je op je nachtkastje leggen. En dan moet je goed lezen wat er staat, want het gaat altijd dieper dan je denkt.”

Geïnteresseerd geraakt in Spinoza? Kijk op www.amsterdamsespinozakring.nl

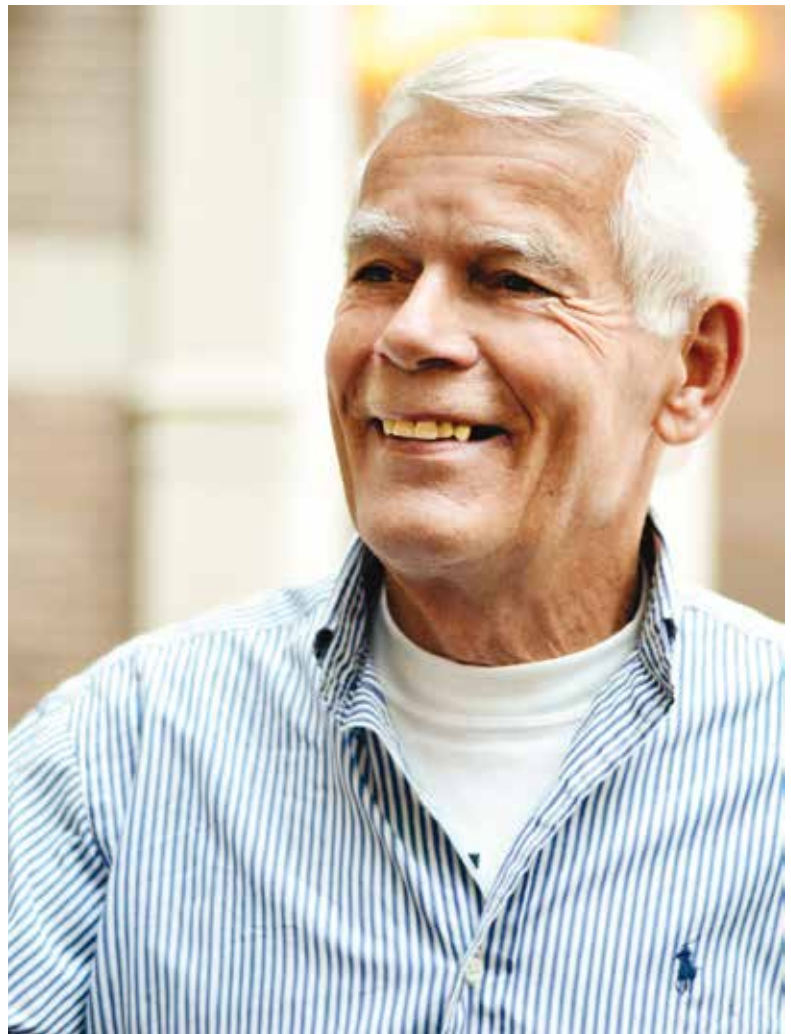
ADVERTENTIE

FysioteamNieuwmarkt
algemene en gespecialiseerde fysiotherapie

Korte Keizersdwarstraat 8, 1011 GJ Amsterdam
T 020 62 25 477 W www.fysioteamnieuwmarkt.nl

“Manuele Therapie,
Algemene en Geriatrie Fysiotherapie”

Amsterdam is een sociale stad, niet alleen politiek maar ook zeker op sociaal vlak. Uit onderzoek van OIS (Onderzoek, Informatie en Statistiek, Gemeente Amsterdam) is gebleken dat 35% van de Amsterdammers vrijwilligerswerk doet, dit percentage ligt bijna 10% hoger dan de rest van Nederland. De diversiteit aan vrijwilligers en soorten vrijwilligerswerk is groot. Werkenden, mensen met pensioen, werkzoekenden, expats, jongeren en statushouders: we komen allerlei soorten mensen tegen in het vrijwilligerswerk(veld), elk met hun eigen motivatie. Zo zetten studenten zich relatief vaak in voor sportverenigingen, jongerencentra of organisaties met een maatschappelijk doel. Bijstandsgerechtigden helpen vaker dan gemiddeld op scholen of bieden hulp aan burens, gehandicapten en ouderen.

Hein Hoefnagels: Vrijwilligerswerk houdt mij jong

Vrijwilliger Hein Hoefnagels (76) staat nog met beide benen in de maatschappij: Hij squasht, bridget, is vrijwillig buschauffeur voor verzorgingshuizen, maakt fietstochten met blinde mensen en nog héél veel meer. “Mijn geheim? Zo zorgeloos mogelijk leven.”

Vriendschap met Japanner

“Toen ik nog werkzaam was, ben ik door een collega enthousiast gemaakt voor vrijwilligerswerk. Hij gaf Nederlandse les aan niet-Nederlandstaligen. Dat leek mij ook wel wat! Twintig jaar geleden kreeg ik mijn eerste leerling, een Japanse man. We oefenden woorden en zinnen en ook ontstond er een vriendschap. Ik ben via hem zelfs twee keer op fietsvakantie geweest in Japan.

Momenteel geef ik les aan een Spanjaard, een Russische Griek en een Indonesiër. Naast dat ik het inhoudelijk ontzettend leuk vind om te doen, krijg ik er ook veel voor terug. Het zijn allemaal jongeren en door hen blijf ik tenminste een beetje bij in de zich snel ontwikkelende digitale wereld.”

Buschauffeur verzorgingshuizen

“Daarnaast ben ik ook vrijwillig buschauffeur voor verschillende verzorgingshuizen.

Meerdere keren per week rijd ik groepjes bewoners naar hun bestemming van het uitstapje. Van de Keukenhof tot het strand, en van pannenkoeken eten in het Amsterdamse Bos tot naar een imkerij.”

Op de tandem met een blinde

“Tien jaar geleden zag ik in de Echo een advertentie van een sportvereniging voor visueel gehandicapten. Zij zochten voorrijders voor hun maandelijkse fietstocht, met mensen die dit niet meer zelfstandig kunnen. Dus sindsdien zit ik iedere eerste zondag van de maand op een tandem samen met Els. Zij is de loop van haar leven blind geworden. Maar het mooie is, haar andere zintuigen werken extra goed, zo hoort en ruikt ze heel veel. Dat levert mooie gesprekken op tijdens het fietsen. Daarnaast ben ik ook nog actief bij de Ouderen Advies Raad Centrum en help ik bij fietsexamens van basisschoolleerlingen.”

“In het begin vond ik het een hele stap om vrijwilligerswerk te gaan doen. Hoe kan ik iets betekenen voor een ander? dacht ik. Maar er is zoveel diversiteit aan vrijwilligersvacatures. En het is ook nog eens ontzettend leuk. Ik ontmoet prachtig mooie mensen, voer waardevolle gesprekken, doe mee met activiteiten én ik voel me nuttig.”

Hein laat zijn agenda zien en bladert er doorheen. Het staat vol met afspraken. “Sommige mensen in mijn omgeving vinden dat ik te veel doe. Voor mij voelt dat niet zo. Ik wil me graag verdienstelijk maken in de maatschappij. Ik ben nu nog gezond en heb heel veel vrije tijd. Thuis zitten hoeft van mij niet zo. Natuurlijk heb ik ook mijn eigen hobby's. Zo lees ik veel, hou ik van klassieke muziek en doe ik aan squash en bridget. Maar ik vind het belangrijk om maatschappelijk actief te blijven, en het doen van vrijwilligerswerk helpt mij hierbij. Het houdt me jong.”

Iemand die mij helpt

“Ik hoop dat de goden mijn activiteiten zien. En dat, wanneer ik slecht ter been ben, er ook iemand is die mij helpt. Maar voorlopig is dat nog niet nodig. Mijn broer woont in Apeldoorn, 110 kilometer verderop, en soms ga ik op de fiets naar hem toe. Heerlijk. Mijn geheim? Zo zorgeloos mogelijk leven. Lol hebben en genieten vind ik erg belangrijk, mijn levensmotto is dan ook: Carpe Diem!”

Meer weten over vrijwilligerswerk?

Vrijwilligers Centrale Amsterdam helpt je graag verder. Bel 020-5301220, of kijk op www.vca.nu.

Bijzondere lampen.

atelier91
lampen | lighting | leuchten

Binnen Bantammerstraat 19
www.atelier91.nl

GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

U kunt contact met ons opnemen via:

020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.
U kunt ook langs komen bij een van onze pluspunten in de buurt. Voor meer informatie en adressen kijk op onze website:
www.centram.nl

Recreantenvereniging Nieuwmarktbuurt

zoekt enthousiaste spelers (V/M) om te

BADMINTONNEN

Donderdagavond van 20:30 tot 22:30 uur

Inlichtingen: 06 4493 3126

De Amsterdamse Vereniging De Zondagsschilders

**Een uitgebreid cursusaanbod met
professionele docenten bij u om de hoek!**

Word lid en volg **JAARCURSUSSEN** (1x per week), **KORTE CURSUSSEN** (ca. 5x), **ZOMERCURSUSSEN**, **PORTRETTEKENEN**, **KUNSTLEZINGEN**, **SCHILDER-WEKEN** (Salonboot, Schoorl). Maak gebruik van onze **ATELIERS/WERKPLAATSEN**.

Tekenen/schilderen in Artis, portrettekenen, modelschilderen, fiijnschilderen, beeldhouwen, diverse grafische technieken: etsen, linodruk, houtdruk, gemengde technieken en nog veel meer . . .

**Bij De Zondagsschilders kunt u uw creativiteit
kwijt in onze diverse cursussen en activiteiten.**

**Kom langs voor een kennismaking
of kijk op onze website voor meer informatie!**

openingstijden secretariaat: maandag/woensdag/vrijdag van 10.00-13.00 uur

Geldersekade 101, 1011 EM Amsterdam, tel.: 020 624 3933

www.dezondagsschilders.nl

**Elke dag
actief!**

Belangen

Een heel oude regel in het recht luidt: geen belang, geen actie. Hij dateert uit de Middeleeuwen. Je moet een belang hebben, voordat je een procedure kunt aanspannen. Het kan verbazen dat zoiets profaans als belangen nodig zijn voor je een zaak bij de rechtbank kunt beginnen. Is het niet mooier om belangeloos te werken?

Een aantal jaar geleden werd mij gevraagd om geld terug te vorderen. De huur was verlaagd door een uitspraak van de huurcommissie en de verhuurder wilde de huur die te veel was betaald, niet teruggeven. Tijdens de procedure bij de huurcommissie woonden de huurders samen, maar daarna was de relatie uitgeraakt en één van hen had de woning verlaten. Als ik geld vorder, wordt het geld meestal op mijn rekening gestort en moet ik het doorsluizen. In dit geval leek mij dat ik op voorhand afspraken moest maken over de verdeling en ik stelde voor dat ieder de helft zou krijgen. Daar stemde de ene huurder mee in, maar de andere wilde het hele bedrag ontvangen, want hij zei dat hij altijd alle huur had betaald. Daarop zei de eerste dat zij altijd de energie en de boodschappen had gedaan, en daarom wilde ze de helft. Ik zei hun dat ik dat geld niet ging innen als zij het niet eens werden over de verdeling. Daar slaagden ze niet in. Die verhuurder heeft het geld kunnen houden. Kennelijk had de-

Gehechtheid aan de woning en de buurt is subjectief en moeilijk bewijsbaar

gene die alle huur wilde ontvangen, liever niets dan dat zijn voormalige partner ook de helft zou krijgen. Als mensen tegen hun eigen materiële belangen ingaan, is dat niet altijd lovenswaardig. Het kan ook gebeuren dat men iemand dermate graag nadeel wil berokkenen, dat men er het eigen nadeel geheel voor over heeft. Onlangs had ik een zaak waarin de verhuurder tevens de ex was van de huurster. Zij woonde met haar dochter van 2 jaar, van wie de verhuurder de vader was. Niettemin probeerde hij om haar met de dochter uit de woning te procederen. Er was huurachterstand, maar het leek toch veel minder om zulke materiële belangen te gaan dan om gevoelens van afkeer, haat en een naakt verlangen de ander afbreuk te doen.

Bovengenoemde gevallen hadden een, laat ik zeggen,

familierechtelijke achtergrond. In de gewone huurrecht-praktijk komt het eigenlijk weinig voor dat men met voor-bijgaan van de eigen materiële belangen probeert om de andere partij afbreuk te doen. Onlangs sprak ik een huurster aan wie de huur was opgezegd. De opgegeven grond was volgens mij juridisch niet houdbaar, zodat ze op de woning kon blijven. Maar boven en onder haar woonde familie van de verhuurder. Hoe zouden die reageren, als zij weigerde om te vertrekken? Ze was daar erg ongerust over. Ik kende die familie natuurlijk niet, maar in mijn ervaring blijven mensen over het algemeen tamelijk nuchter. Ze hebben geen geweren in huis en doen niet aan fysiek geweld. Ik kan me maar één geval herinneren van een huurder die van zijn verhuurder een klap in het gezicht had gekregen. En dat was op de Wallen; de verhuurder was ook nog een pooier. In Amsterdam kun je geen knokploegen inhuren, tenminste heb ik dat nooit meegemaakt. En in strafbare feiten heeft niemand zin. Terzijde moet worden vermeld dat treiteren wel voorkomt. Een paar maanden geleden had ik huurders die op een beletage woonden met een groot souterrain onder zich. Hun verhuurder wilde hen weg hebben en had nu het souterrain verhuurd aan een muziekschool. Dat gebeurt en is heel onaangenaam maar toch van een andere orde dan een knokploeg.

De huurster aan wie de huur was opgezegd, kon het beste op de huuropzegging antwoorden vanuit haar materiële belangen. Dat betekende dat ze moest zeggen dat ze geen andere woning had en te weinig geld om een nieuwe woning op de vrije markt te gaan huren. En het kon geen kwaad daaraan toe te voegen dat ze volgens de juridische informatie die ze had ingewonnen het recht had op de woning te blijven. Maar ze kon beter niet zeggen dat ze erg aan de woning en aan de buurt was gehecht, hoewel dat ook waar was. De feitelijke onmacht om te verhuizen maakte eenduidig dat ze haar verhuurder niets misgunde en niet van emoties als wraakzucht en gekrentheid uitging. Die onmacht is bovendien objectief, gemakkelijk voorstelbaar en bewijsbaar en daardoor acceptabel. Gehechtheid aan de woning en de buurt is subjectief en moeilijk bewijsbaar. Iedereen kan dat zeggen. Zo'n argument roept gemakkelijk irritaties op.

Profane en materiële belangen vormen de taal waarin gesproken wordt. Het zijn de omgangsvormen van de respectabele samenleving. Zulke belangen zijn nuchter en voorspelbaar en scheppen veiligheid. Veel kwade wil wordt erdoor vermeden. Ik sta er helemaal achter. Dat zult u begrijpen. Maar het is ook wel eens jammer dat een belangeloos idealisme niet hanteerbaar is, evenmin als het verlangen naar wat ons beter zou maken, vollediger, menselijker: eindelijk bevrijd. Het is te subjectief. Maar in de OpNieuw is alles anders. Daarom zal ik eindigen met één van de fraaiste uitdrukkingen van dat verlangen die ik ken, uit de Storm van Shakespeare.

*Waar de bij zuigt, zuig ik mee,
lisbloem is mijn slapensstee.
Dan, wanneer de nachtuil krijst,
op een vleermuisrug ik rijd,
achterna de zomertijd.
Glunderend, glunderend is mijn bestaan,
onder de bloeiende tak voortaan.*

**Peter Commandeur • Huurspreekuur De Boomsspijker • Recht Boomssloot 52
Woensdagmiddag van 2 tot 5 en 's avonds van 7 tot 8.**

KAPSONES HAARSTUDIO

verkooppunt van **Nexus** en **Fudge** producten

NEXUS
VOOR MOOI EN GEZOND HAAR

fudge.

www.kapsoneshaarstudio.nl

openingstijden: maandag t/m zaterdag 10.00-19.00 uur
GELDERSEKADE 113 F 1011 EN AMSTERDAM TEL 020 4205409

BEN OVERWATER AARDAPPELEN - GROENTEN - FRUIT

UW
GESNEDEN

GROENTESPECIALIST
VOOR HORECA EN INSTELLINGEN

020 - 6 204 553

restaurant
Hemelse Modder
sinds 1984

www.hemelsemodder.nl
reserveren | 020 - 624 32 03

werken met **ADEM & STEM** voor meer
'lucht' - energie - zelfvertrouwen - rust - inspiratie
020-6209742 mariarijnbout@gmail.com
www.mariarijnbout.nl

Wie over de Kloveniersburgwal loopt, heeft zich vast ooit afgevraagd wat er nu eigenlijk gebeurt achter die opvallende gevel van nummer 29. Dit pand, het Trippenhuys, is hét huis van de Nederlandse wetenschap.

Oorspronkelijk gebouwd als woonhuis voor de gebroeders Trip, sinds 1808 thuisbasis van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Van de KNAW zijn de beste wetenschappers van het land lid. Zij bezoeken het Trippenhuys voor symposia en workshops; voor evenementen – zoals de uitreiking van de KNAW Onderwijsprijs – en voor vergaderingen. De KNAW adviseert de regering en is verantwoordelijk voor vijftien onderzoeksinstituten, verspreid over het hele land.

Veel activiteiten in het Trippenhuys zijn openbaar – wie wil weten welke, kan kijken op knaw.nl of zich aanmelden voor de e-nieuwsbrief: knaw.nl/activiteiten. Volg de KNAW ook op Twitter (@_knaw) en Facebook (facebook.com/deKNAW).

Tot slot een aardig weetje: van 1817 tot 1885 hing *De Nachtwacht* in het Trippenhuys.

Het Trippenhuys

www.knaw.nl

ATELIER DIJKZICHT

Johan Suttorp in de Korte Dijkstraat 9 geeft schilder- en tekenlessen.
Voor informatie bel gerust 06-51189855 of 020-3585509
e-mail: johansuttorp@hetnet.nl.

Amsterdamsche Vischhandel
Vis & Visspecialiteiten sinds 1938

Zeedijk 129
Telefoon 020 - 624 20 70 www.zeedijk129.nl

Up-stekers voor de Nieuwmarktbuurt

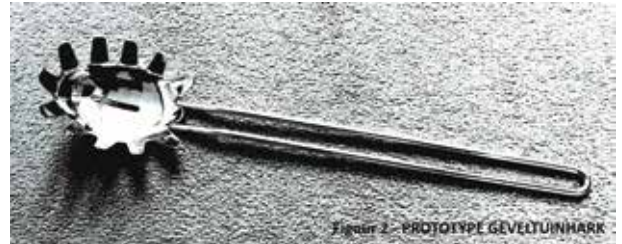
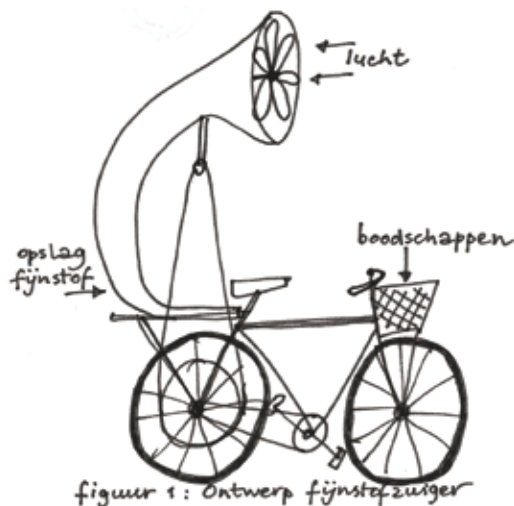
GEE DE WILDE

Amsterdam wil graag een innovatieve en creatieve stad zijn. Millenials from all over the world vestigen zich hier als start-up of young executive of in een vergelijkbare functie die alleen in het Engels goed klinkt. Mama Smit-Kroes en Papa-prins Constantijn waken over hen.

De meeste vondsten van deze jonge mensen zijn voor de hele wereld bedoeld. Niet specifiek voor Amsterdammers of de bewoners van de Nieuwmarktbuurt. Natuurlijk kunnen wij er in onze buurt ook van profiteren. Bijvoorbeeld van ouderwetse dakpannen met zonnecellen, zodat ook wij in onze huizen stroom kunnen opwekken.

En laten we trots zijn op 'onze eigen' Waag Society in de Waag en in het Pinto-huis, die probeert om digitale technologie op een sociale en educatieve manier te gebruiken. Soms is onze buurt voor hen een proefgebied. Laten we hen koesteren.

Als bewoners van de Nieuwmarktbuurt moesten we zelf ook maar eens aan de slag met innovatie. We wachten niet op de jonkies en op de Waag Society, maar beginnen onze eigen start-ups. New Market Up-stekers. Digitale en analoge Up-

stekers. Ik geef hier een paar voorbeelden ter inspiratie. Eerst een paar analoge.

De Fijnstofzuiger ter verbetering van de luchtkwaliteit. Liefst CO₂-neutraal. Bijvoorbeeld bevestigd aan een fiets, die we toch al gebruiken om boodschappen te doen (zie figuur 1).

De Geveltuinhark, omdat de meeste harken te breed zijn voor onze stoeptegels-brede tuinen (zie figuur 2).

Taxi Dermie (Van Dale: 'Taxidermie: het prepareren of opzetten van dieren'), een taxibedrijf dat gespecialiseerd is in het prepareren en opzetten van rondjes-rijdende taxi's.

De Birò-happer, een gripper om elektrische karretjes van de stoep te plukken en eventueel in de gracht te parkeren.

De rolkoffer-slijper. Dit slijpmes is op verschillende plaatsen in het trottoir verwerkt, en maakt wielletjes vierkant. Te ontwikkelen in samenwerking met de NS.

Maar ook op digitaal gebied kunnen we aan de slag.

De Trap-uber, een app waarmee de oudere buurtbewoner een jonger iemand kan oproepen om de boodschappen naar drie-hoog-achter te brengen. Voorstel voor de app-naam: Tra-puber.

De House-Socializer, ook wel de John Shefer-app genaamd. Deze app wijzigt vrije-sector-huurprijzen in sociale huren, zodat buurtbewoners de buurt niet hoeven verlaten.

De Ont-bnb-app. Werkt heel eenvoudig. De app logt automatisch in bij Airbnb, je typt het adres van je burens in, en cancelt vervolgens alle reserveringen.

Geïnspireerd? Aan de slag. Of zoals Neelie zou zeggen: Go for it!

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

Sleutels & schoenen

Sleutels en schoenreparatie, een combinatie die je vaker tegenkomt. Niet in onze buurt echter, waar de buurtwinkels dank zij de toeristenstroom steeds meer het veld moeten ruimen. Maar nu dan toch! Op nummer 9 in de Sint Antoniesbreestraat, dat superkleine winkeltje dat een tijdlang dichtgetimmerd is geweest op last van de burgemeester.

Ik spreek met Ozan Akcan (36), eigenaar van de stomerij/kledingreparatie op nummer 3k, die ook de sleutel- en schoenmakerij uitbaat. "Dat winkeltje kwam vrij, het heeft me een half jaar strijd met de gemeente gekost voor het papierwerk en 14 weken met Liander voor de aansluitingen; zweet en tranen, maar nu eindelijk is het onttim-

FOTO: HES VAN HUIZEN

merd en in functie. Mijn vader Baki Akcan (61) bemant het nu, hij heeft zijn eigen zaak verkocht, maar over een tijdje gaat hij naar Turkije en neem ik het over. Ik heb een cursus sleutelmaken gedaan en voor de schoenreparaties heb ik vakkundig personeel. Nu heb ik twee zaken, allebei nuttig voor de buurt.

Als het aan Ozan ligt blijft het daar niet bij. Hij houdt zijn ogen gericht op nog verdere mogelijkheden. Als die zich voordoen, zullen daar zeker weer winkels ontstaan gericht op de noden van de bewoners. Een ondernemer in de goede zin des woords. Loop er eens binnen, op nummer 9 of nummer 3k en ontdek wat Ozan of zijn vader voor u kunnen doen.

Een dondersteen met een hart van goud

‘Lay Lady Lay...’ Bob Dylan was er, en Aznavour. En hoewel ook Jacques Brel erg zijn best deed, kreeg ik toch het deuntje Joepie Joepie is gekomen, heeft mijn meisje weggenomen... niet uit mijn hoofd. Maar ik moest er wél om treuren.

De aula op de Nieuwe Ooster was volgepakt met familie, kennissen uit de buurt. Maar ook met haar relaties, directeurs van grote bedrijven die een reistijd van 6 tot 8 uur voor lief namen om haar de laatste eer te bewijzen. Zelfs uit Tokio kwam iemand speciaal over.

En dat was ze dan ook, een heel bijzondere dame die op heel veel mensen indruk heeft gemaakt en een flink aantal verslagen achterliet. Ze heeft veel mensen blij gemaakt en zakelijk op het juiste spoor gezet. Haar versgedolven graf, op een mooi plekje onder grote bomen, veranderde in een bloemenzee.

Op de receptie in de Schreierstoren kwamen de mensen zichtbaar onder de indruk binnen, maar na een hapje en een slokje werden de herinneringen uitgewisseld. Ik zal proberen hier een korte bloemlezing te geven van wat ik daar en rond haar overlijden heb gehoord, en van mijn eigen ervaringen.

Toen ze een aardig bedrijfje had opgebouwd, vond ze het het leukste om met haar eigen kinderen en die van haar medewerkers op pad te gaan. Dan reed ze met een busje op vrije middagen naar speeltuinen en in vakanties naar De Efteling, etc. Zelfs op vliegreisjes naar Zwitserland en Disney World nam ze een rits kinderen mee.

In die periode had ze twee wagonladingen Zwitserse Legerjassen ingekocht. Niet te verpiëren, totdat ze Herman Brood voor zijn bruiloft met Nina Hagen zo’n jasje aanbod. Toen waren ze niet meer aan te slepen.

Ze praatte graag met iedereen en veel mensen konden dat waarderen en vertrouwden haar vanalles toe, in de trein, bus of vliegtuig. Ze heeft een paar uur met Jack Nicholson zitten babbelen die op dezelfde vlucht zat. Overall maakte ze vrienden, of dat nou in Boekarest, Warschau of Bangkok was.

In Parijs ging ze in zee met een partner en binnen de kortste keren stond er een dijk van een bedrijf. Toen kwam het grote verdriet. Hun pakhuis stond in brand, zij was op reis, haar partner stoof naar binnen om het contante geld te redden, hij werd ingesloten door het vuur en kwam er niet meer uit. Zeer aangeslagen ging ze na de begrafenis openstaande bedragen innen bij klanten en gaf al haar geld aan de zoon van de over-

Angelique Visser

5 februari 1947

3 februari 2018

DOOR FRED MEIJER

leden partner. Ze wou niks meer met geld te maken hebben.

Maar ze had wel een huishouden. Toen ze los was nam ze de tram naar de Utrechtse brug en ging liften naar Parijs met een zak monsters en kwam weer met geld terug. Ze heeft altijd haar geld wel weten te verdienen.

Zaken doen was voor haar een spelletje, dat ze altijd wou winnen. Geld kwam op de tweede plaats. Door haar snelle denken en feilloos geheugen won ze ook vaak.

‘(...) heb nu de KLM aan de lijn met aanbieding.’ Hè? Wat? Tokio? Doe dan een week, zei ik. ‘Goed, we vliegen morgen.’

Ik kwam de kamer binnen, vroeg ze meteen: hoeveel geld heb je in je zak? Ze zat aan tafel met een mevrouw die ik niet kende. ‘Dit is Rita, ze woont een eindje verder op, als ze vandaag geen 3 maanden huur betaalt, wordt ze er morgen uitgeflikerd. Dat kunnen ze toch niet maken! Ik kom er niet niet, pas jij even bij.’

Aan een oude relatie van haar in Parijs vroeg ik eens: ‘Hoe was Angelique vroeger?’ ‘Angelique?’ Zijn ogen werden groot en zijn stem werd luider: ‘Als een tijgerin vocht ze voor haar kinderen, als een tijgerin!’

‘Ik had het eigenlijk tijdens de ceremonie wel willen zeggen, door Angelique ben ik van de dope afgeraakt’, zei iemand me uit de

buurt. Een tachtigjarige vriend van Angelique aan de lijn: ‘Jongen, ik durf echt niet naar de begrafenis te komen, ik ga daar als een kind een uur lopen janken, daar heeft niemand wat aan’. En in een winkel in Tokio wordt ter nagedachtenis elke derde van de maand Lay Lady Lay gespeeld.

Verdrietig genoeg ging haar laatste zakelijke opzet de mist in. Haar lichamelijke gesteldheid was al niet te best toen er een infarct overheen kwam. Daarna nog een opeenstapeling van lichamelijke narigheid. Ze hield het heft in eigen handen, en ging met kleine stapjes, zonder te zeuren of te klagen, maar zeer doelbewust, het einde tegemoet.

Jammer dat de verbouwing van de Zuiderkerk nog steeds niet rond is, graag had ik de klokken voor haar geluid. Wanneer die mogelijkheid er is, en je wilt erbij zijn, stuur me dan een mailtje, of vertel het me, dan laat ik je tijdje uur en datum weten: fred@zdz.nl.

Gedicht

Draag het op de tong
op je mouw desnoods
op handen,
hou het vast, verlies het
laat het spreken
kloppen

Volg het
door stegen en straten
laat het praten
hoor het tikken
tegen de binnenkant
van je huid,

zingen
zoals je gebekt bent
liefhebben
zoals je gemaakt bent

Laat je niet ontzeggen
wegraken als de taal
van het lichaam
verboden, ontkend,
het gesproken woord
dat plotseling grenzen kent

Dan resten de regels
die de macht op handen
draagt

Sati Dielemans - Hak

Oktoich tijdens een tournee door Georgië, mei 2016

Concert Russisch-orthodoxe muziek van kamerkoor

Op vrijdag 29 juni is er een bijzonder concert in de Uilenburgersjoel door Kamerkoor Oktoich, in 1996 opgericht door buurtgenote Aliona Ovsiannikova. Het koor – met zowel Nederlandse als Russische zangers – is gespecialiseerd in Russisch-orthodoxe kerkmuziek en behoort in Nederland tot de top van de amateurkoren. Het wordt geprezen om de prachtige expressie, van heel zacht tot heel krachtig en weet de echt Russische vloeiende lijnen te brengen in een mooie, warme a capella koorklank. De naam Oktoich verwijst naar de acht toonreeksen of modi van de Russische kerkmuziek, waarin de melodieën zijn on-

dergebracht. Het programma in juni varieert van 18de-eeuwse polyfonie tot muziek van hedendaagse componisten als Pärt, Schnittke, Martynov en Denisova.

Dirigente Aliona Ovsiannikova is geboren in Moskou uit Russisch-Nederlandse ouders en getogen aan de Kloveniersburgwal. Het koor heeft ook verder een sterke band met de buurt want er is vaak gerepeteerd op de Kloveniersburgwal en veel koorleden wonen rondom de Nieuwmarkt. Des te leuker om in de eigen buurt een concert te geven!

Aliona studeerde kerkmuziek in Sint-Pe-

tersburg. Met Oktoich heeft ze vele malen deelgenomen aan binnen- en buitenlandse festivals (zoals het Festival Oude Muziek, het Gergiev Festival, het Tanejev Festival, het Grachtenfestival, het Oestvolkskaja Festival en afgelopen oktober het Festival From Georgia with Love).

Vrijdag 29 juni, Nieuwe Uilenburgerstaat 91. Aanvang: 20.15 uur. Toegangsprijs 12,50.

U kunt tickets bestellen via oktoich@gmail.com. U kunt ook voorafgaand aan het concert in de Sjoel contant betalen voor een ticket.

Zing met ons mee in kamerkoor SCALA!

FOTO: HES VAN HUIZEN

Graag verwelkomen wij nieuwe tenoren en bassen voor ons koor. Wij zingen klassieke muziek van alle tijden, vaak a capella, maar ook begeleid door piano. En soms zijn er projecten waarbij we met een orkest(je) of solist zingen. Heb je een goede stem en kun je noten lezen, neem dan contact met ons op.

Van blad zingen is geen voorwaarde, maar noten lezen wel. Je kunt ook een repetitie op proef bijwonen op donderdagavond in De Boomspijker.

Geïnteresseerd? Bel dan met dirigent Jetze Dubbelman 020 6256211, jetzedubbel@gmail.com of mail naar het secretariaat Kamerkoor Scala scalakamerkoor@gmail.com.

Kijk voor informatie over het repertoire en de repetities op www.scalakamerkoor.nl.

**Nieuw Privélessen reformer & mat
Recht Boomssloot 73**

€ 10,- korting op vertoon van deze advertentie
Reserveren via: info@wandadewit.nl
www.sprankelendfit.nl

**Blinco
optiek**
OUTLET

Koningsstraat 7
1011ES AMSTERDAM

www.blincooptiek.nl/outlet
www.leesbrillenkopen.com

openingstijden

woensdag 12.00 - 17.00
vrijdag 12.00 - 17.00

- ✓ DESIGNER EYEWEAR
- ✓ LEESBRILLEN
- ✓ ZONNEBRILLEN
- ✓ KINDERZONNEBRILLEN
- ✓ ETUIS, KOORDJES
- ✓ REPARATIES

il Sogno PIZZA TRADIZIONALE

THE ITALIAN CONCEPTSTORE

BREAKFAST • LUNCH • DINNER

IL SOGNO CENTRUM

Koningsstraat 19 | 1011 ET Amsterdam
+31 (0)20 320 06 11

OPENING HOURS

monday • 12:00 - 22:00
tuesday to sunday • 08:30 - 22:00

IL SOGNO IJBURG

IJburglaan 905 | 1087 EN Amsterdam
+31 (0)20 334 69 39

OPENING HOURS

monday • closed
tuesday to sunday • 08:30 - 21:30

de Fysiotherapeut

Amsterdam-Centrum

Fysio- en Manuele Therapie

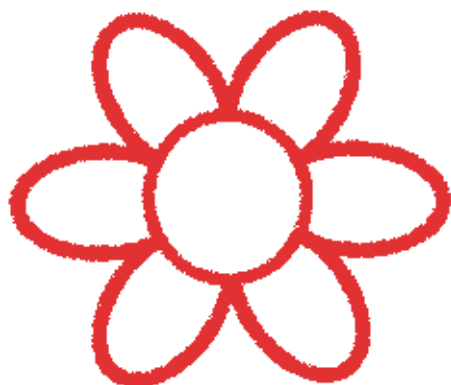
Sint Antoniesbreestraat 88

Tel: 020-623 1706

E-mail: info@fysio-amsterdam.nl

www.fysio-amsterdam.nl

**MEER NAAR
BUITEN?**

**Eindeloze
mogelijkheden
als vrijwilliger**

Maak een afspraak of kijk op onze website!
www.vca.nu/centrum | 020- 5301220

Heeft uw kind moeite met taal of rekenen? Aan hun inzet ligt het meestal niet. Deze kinderen hebben professionele hulp nodig.

REMEDIAL TEACHING

Voor meer informatie of een afspraak:
Judith de Haan - gediplomeerd Remedial Teacher
Tel: 020-6279155 E-mail: judith_rt@telfort.nl

pearlandspice.com
Personalisatie Atelier & Gift Shop
---Amsterdam---

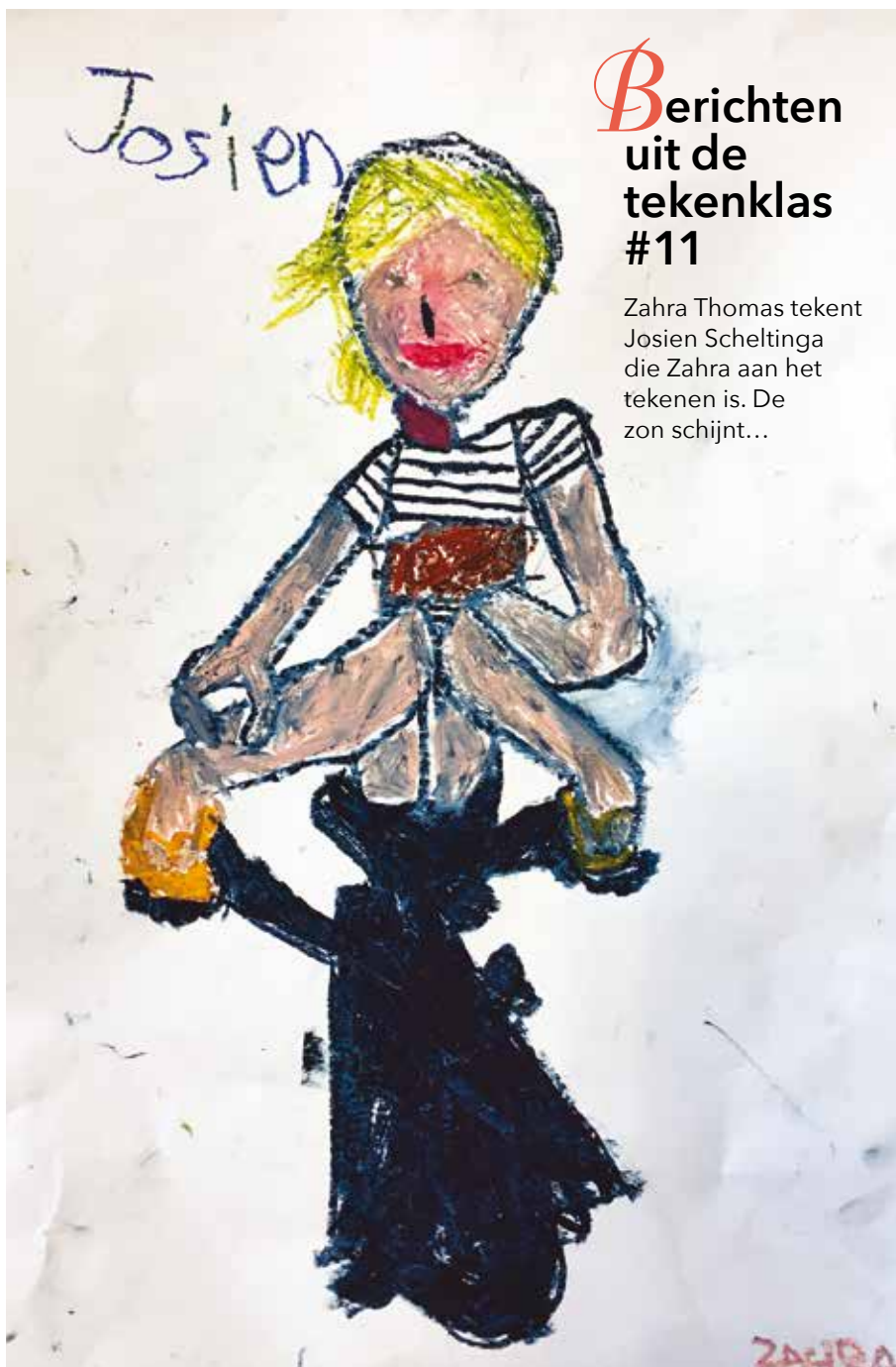
Unieke cadeau's voor bijzondere momenten...

Gepersonaliseerde items voor alle gelegenheden. T-shirts, textiel, huis-tuin en keukendecoraties, unieke cadeau-sets, drank, delicatessen, specialiteiten en meer. Voor Thuis en Bedrijf

Gebruik onze App voor uw Ontwerp

Doodgewoon naar denkbeeldig einde

Het project Dood Gewoon is een interactieve beeldende-kunstinstallatie met als centraal thema de dood. Het kunstwerk visualiseert een abstracte levensweg naar het denkbeeldige einde. De bezoeker beweegt zich langs deze weg door het kunstwerk en beleeft een zintuiglijke bijna-doodervaring. Dood Gewoon is een samenwerking van drie vrouwelijke kunstenaars, Alida Verheij, initiatiefnemer, Anne Verheij en Kathrin Gramelsberger, in de disciplines beeldende kunst, vormgeving en dans. Vanuit hun verschillende professionele invalshoeken gaan de drie kunstenaars een werkproces met elkaar aan over de dood. In het kader van dit proces creëren zij een gezamenlijke kunstruimte waarin ze de bezoeker fysiek maar ook in overdrachtelijke zin betrekken. In beeld en in zintuiglijke ervaringen wordt de bezoeker geconfronteerd met het onvermijdelijke van de dood in ieder mensenleven. De kunstenaars scheppen beelden waarin de bezoekers hun eigen persoonlijke verhaal kunnen herkennen. Daarmee willen de kunstenaars het thema dood als gespreksonderwerp toegankelijk maken en uit de taboesfeer halen. Het project is te gast bij de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam, in haar creatieve projectruimte VOX-POP op het Binnen Gasthuis-terrein. De uitvoering van het kunstwerk start op 31 augustus 2018. De expositie loopt van 16 november tot 31 januari 2019.

Berichten uit de tekenklas #11

Zahra Thomas tekent Josien Scheltinga die Zahra aan het tekenen is. De zon schijnt...

Abstracte stad in de vitrines

'Reflecties' is de nieuwe expositie in de vitrines in de Sint Antoniesbreestraat in Amsterdam. De expositie duurt van 18 mei tot en met 15 augustus. In deze wisselexpositie in de vitrines wordt de schilderkunst van Frits Heimans (1952) getoond. Het is een ode aan de stad.

Voor kunstenaar Frits Heimans (musicus en schilder) is zijn omgeving de inspiratiebron voor zijn schilderkunst. Hij woont en werkt sinds 1975 in Amsterdam. De stedelijke omgeving is voor hem dus bekend terrein. De stad is in zijn schilderijen een abstracte voorstelling geworden. Maar in elk schilderij verwijzen de lijnen, het kleurgebruik en de composities naar kenmerkende stedelijke eigenschappen.

Meer werk van Heimans is gedurende dezelfde periode te zien in restaurant De Witte Zwaan, Sint Antoniesbreestraat 46 in Amsterdam.

Ouderen vinden OV moeilijk

Dit staat vandaag als item in het journaal. Zou de nieuwsbrenger soms op het CS geweest zijn? En vandaar de metro hebben willen nemen? En met de roltrap naar het metroplatform willen gaan? Nou, dat is dan niet gelukt! Die roltrappen bij het CS die naar beneden gaan zijn al vanaf begin januari buiten werking. Dat staat nergens aangekondigd: geen oorzaak, geen excuses voor het ongemak, geen alternatieven, geen melding over de duur van het buiten gebruik blijven. Alleen de rood-witte afzetlinten zijn een teken van niet-leven. Als ze tot op de draad versleten zijn worden ze vervangen; ik heb dat in de afgelopen vijf maanden ettelijke keren gezien.

FOTO GE DUBBELMAN / HOLLANDE HOOGTE

Het GVB pronkt nu al met de Noord/Zuid Lijn. Lovende woorden en mooie foto's van de langste roltrap van Europa. Leuk, als die roltrappen het niet doen! Dan zijn er misschien nog wel makkelijk bereikbare liften? Ik heb er talloze instanties over aangeschreven. Alleen Marlo de Kat reageerde. Zij liet mij weten dat wat valpartijen de oorzaak zijn. Ze meldde mij dat er hard aan een oplossing wordt gewerkt. Helaas zie en merk ik daar niets van.

Vinden alleen ouderen het OV moeilijk of is het OV gewoon moeilijk?

Enkele adviezen die voor stuntelende ouderen bedoeld zijn:

Pak eerst de leuning van de roltrap vast, kijk niet intussen op je smartphone en houd je goed vast bij in- en uitstappen. (Is dit serieus bedoeld?!)

Nou, dat zijn nog eens tips waar ouderen aan hebben! Trouwens, wanneer ben je ouder? Hoeveel ouderen kijken constant op hun smartphone, als ze die al hebben?

Gelukkig werkt mijn gevoel voor humor nog altijd heel goed! De schrijver van dit nieuwsbericht zal wel twee generaties jonger zijn dan ik. Ik ben dan wel ouder maar zit niet te wachten op goedbedoelde stompzinnige adviezen!

MARIJKE VERHAAK

FOTO: HES VAN HUIZEN

Renovatie metrostation Nieuwmarkt

De renovatie van het metrostation is over de helft; de toegang Nieuwmarkt en de lift zijn gerenoveerd. Nog volop in uitvoering zijn de toegangen Nieuwe Hoogstraat en Koningsstraat.

Volgens planning zijn alle toegangen half september weer open. Het bouwterrein van aannemer Hegeman op de Nieuwmarkt wordt daarna opgeruimd.

Nieuwe Hoogstraat/ Zuiderkerkhof

Na het slopen, zagen en boren gaan we de komende maanden de toegang, lift en hal afwerken. Zo komt er een nieuwe liftcabine, komt er glas waar beton zat in de liftschacht, worden de randen van de vide opgebouwd, komen er tegels op de wanden, worden de vloeren geschuurd en de OV-apparaten in de hal krijgen een nieuwe plek in de wand. Minder lawaai dus voor de zomermaanden dan in april en mei. Wel nog regelmatig af- en aanvoer van bouwmaterialen door de Zandstraat. De werktijden zijn van 07.00 tot 19.00 uur.

Koningsstraat

De renovatie is hier sinds half mei in volle gang. Naast de trap en roltrap stralen we de verf van de wanden zodat het 'beton brut' terugkomt, verlichting wordt vervangen, etc. De werkzaamheden en werktijden zijn vergelijkbaar met die bij de toegang Nieuw Hoogstraat/ Zuiderkerkhof.

Nieuwmarkt

De toegang Nieuwmarkt is sinds 9 mei weer open. Ook is het station weer bereikbaar met de lift. Het bouwterrein blijft nog tot einde van de renovatie van het station Nieuwmarkt, half september.

Metrokunst

Naast het station renoveren we als dat nodig is ook de kunst in het station. Voor station Nieuwmarkt gaat het dan om de fotocollages en spiegels tegenover het perron en de tegels in het perron. De slopersbal van Jan Sierhuis* en de Wortels van de stad van Louis van Gasteren zijn nog in goede staat. De kunst in het station refereert aan de Nieuwmarktacties in de jaren zeventig toen veel sociale woningbouw is gesloopt voor de aanleg van de metro. Met extra licht zal de kunst straks beter zichtbaar zijn in het station. Ook komt er uitleg over de kunst, zodat reizigers begrijpen dat afbrokkelende muren en gebroken spiegels geen achterstallig onderhoud is maar een herinnering aan de geschiedenis van de stad.

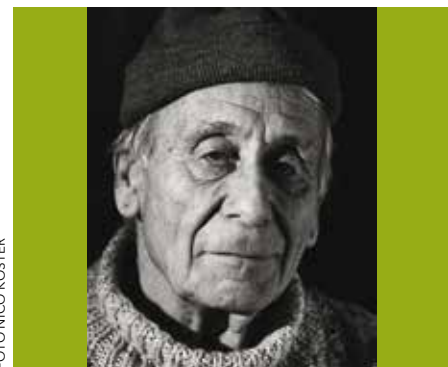

FOTO NICO KOSTER

* Begin april bezocht Jan Sierhuis zijn sloopkogel in het station. Het interview is te lezen op www.wijnemenjemee.nl – toets 'Sierhuis' in bij de zoekfunctie linksonder op de homepage.

Marlo de Kat
Communicatie Metro en Tram
Gemeente Amsterdam
m.de.kat@amsterdam.nl

Huurverhoging, energie besparen en servicekosten

De meeste huurders hebben eind april een huurverhogingsvoorstel van hun verhuurder ontvangen met als ingangsdatum 1 juli. Voor inkomens t/m € 41.056 geldt een maximale verhoging van 3,9% (inflatie + 2,5% opslag). Huishoudens met een inkomen vanaf € 41.056 kunnen maximaal 5,4% aangezegd krijgen. Wel moet de verhuurder een verklaring van de Belastingdienst meezenden. Bij geliberaliseerde huurcontracten: check uw huurcontract. Bezwaar maken tegen de huurverhoging kan nog tot 1 juli. Lees meer in het !WOON-magazine dat in heel Amsterdam huis aan huis is verspreid. Het blad is ook te downloaden via de website, of af te halen bij de kantoren van !WOON. Daarnaast kunt u een huurverhogingscheck doen op www.huurverhoging.nl. U kunt u met al uw vragen over de huurverhoging terecht bij het huurteam en inloopspreekuur van !WOON.

Gratis bespaaradvies van de energiecoach

De energiecoach geeft praktisch advies over energie besparen in huis. De energiecoach komt bij u thuis en stelt vragen over het energieverbruik in uw woning. U ontvangt advies en producten om zuiniger om te gaan met bijvoorbeeld verlichting

en verwarming, maar ook simpele vormen van isolatie. Ook wanneer u al energiebewust bent, kan het bezoek u nieuwe inzichten geven. Het maakt niet uit of u huurt of eigenaar bent van uw woning. Energie besparen kan in bijna elke woning, oud of nieuw. Energiecoaches zijn vrijwilligers en worden ondersteund, getraind en begeleid door !WOON.

Het advies is gratis, het enige dat het u kost is tijd. De energiecoach neemt verschillende bespaarproducten mee naar uw huis, zoals radiatorfolie, tochtband, een waterbesparende douchekop en ledlampen. U mag samen met de energiecoach voor € 15,- aan bespaarproducten uitkiezen. Hier betaalt u niets voor. Andere producten zijn te koop tegen de helft van de inkoopprijs. Na het bezoek van de energiecoach ontvangt u een bespaarrapport met daarin alle bespaarmogelijkheden voor uw huishouden. Meer informatie over het aanbod van de energiecoach is te vinden op www.energiecoach.amsterdam.

U kunt zich daar direct aanmelden. !WOON neemt dan contact met u op om een afspraak te maken. Eindafrekening servicekosten Elke verhuurder is wettelijk verplicht om jaarlijks een eindafrekening te verstrekken ten aanzien van de bijkomende kosten, ook wel servicekosten genoemd. Het bedrag dat maandelijks betaald wordt door de huurder geldt namelijk als voorschotbedrag. Zo dient de verhuurder aan de hand van facturen aan te tonen wat de werkelijke kosten waren. Vooral bij gemeubileerde verhuur worden te hoge bedragen in rekening gebracht. De verhuurder heeft na afloop van het kalenderjaar 6 maanden de tijd om een eindafrekening te verstrekken. Doet de verhuurder dat niet, of stemt de huurder niet in met de eindafrekening, dan kan een procedure worden overwogen. Dat kan tot 30 maanden na afloop van het kalenderjaar. Voor meer informatie over servicekosten kunt u terecht bij !WOON.

Voor alle vragen over huren, wonen en VvE aangelegenheden kunt u elke woensdag van 14.00 tot 17.00 uur en van 19.00 tot 20 uur terecht op het woenspreekuur: Recht Boomssloot 52. U kunt ook bellen: (020)5230110. E-mail: centrum@wooninfo.nl. Website: www.wooninfo.nl.

Onder de Pannen

De Regenboog Groep is in 2014 in Amsterdam het project Onder de Pannen gestart met als doel om dakloze mensen zonder verslaving, schulden en/of ggz-problematiek snel onderdak te bieden, zodat zij niet verder afglijden en afhankelijk raken van hulpverlening en mogelijk van (dure) nachtopvang. Zodat ze weer perspectief krijgen om zaken als werk en wonen goed te gaan regelen. Het project is onlangs ook in Zaansstad van start gegaan en nu al is de eerste dakloze ondergebracht bij een stadgenoot. Matties (55) verhuurt zijn hobbykamertje aan de dakloze Richard (37): "Dat kamertje, daar kwam ik alleen als ik eens een boek moest hebben, verder stond het toch leeg. Ik kan gewoon niet begrijpen hoe onze overheid mensen zo lang op straat kan laten lopen (...) De menselijke maat verdwijnt, lijkt wel."

Win-Win

Het project ook voordelen voor inwoners van Amsterdam en Zaansstad die niet hun hele (huur-)woning nodig hebben. De kamer die ze over hebben kan nu via de regeling legaal verhuurd worden en zo kunnen zij er ook nog iets aan overhouden. Zelfs wanneer de inwoners een sociale huurwoning hebben, een uitkering ontvangen en toeslagen, worden ze niet gekort maar kunnen ze er nog iets aan overhouden. Ook een kamer verhuren? Kijk snel naar de mogelijkheden op onze website! <https://www.deregenboog.org/onder-de-pannen>

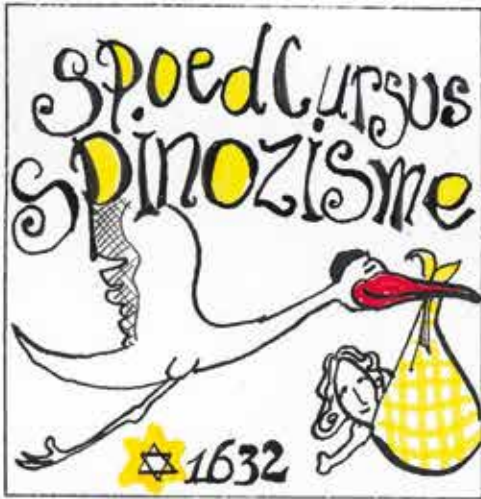
Luisterend oor van de Advieswinkel

Stichting De Advieswinkel is in 2014 ontstaan met het doel om

mensen gratis en vrijblijvend een luisterend oor aan te bieden. Mensen kunnen bij De Advieswinkel terecht met allerlei zaken waar een ieder dagelijks tegenaan kan lopen. Denk aan werkstress, in een dip zitten of relatieperikelen. Samen met de bezoeker structureren de vrijwilligers het probleem en gaan ze op zoek naar kleine behapbare doelen om verder te komen. De vrijwilligers zijn gevorderde psychologiestudenten. Zij worden uitgebreid getraind en begeleid door professionele psychologen.

Een afspraak maken kan op de locatie zelf of via de website. website: www.de-advieswinkel.nl

Iedere eerste en derde woensdag van de maand, van 17.30 tot 20.30 uur in de Boomsspijker (Recht Boomssloot 52).

GOD IS GELIJK AAN DE NATUUR (DEUX SIVE NATURA)

